EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 26.5.2004.
KOM(2004) 223 galutinis

KOMISIJOS ATASKAITA TARYBAI, EUROPOS PARLAMENTUI IR EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI

apie alkoholiui ir alkoholiniams gėrimams taikomus akcizo tarifus

(pateikta pagal Tarybos direktyvos 92/84/EEB dėl alkoholiui ir alkoholiniams gėrimams taikomų akcizo tarifų suderinimo 8 straipsnį)

TURINYS

SANTRAUKA 4

A. Alkoholiui ir alkoholiniams gėrimams taikomi akcizo tarifai 4

B. Akcizo už alkoholį ir alkoholinius gėrimus struktūra 5

1. Įvadas 6

1.1. Bendrijos akcizų sistema 6

1.2. Akcizas alkoholiniams gėrimams 6

2. Akcizo struktūros ir tarifų nagrinėjimas 8

2.1. Bendrosios pastabos 8

2.2. Pirmoji Komisijos ataskaita 9

3. Dabartinės (antrosios) ataskaitos taikymo sritis 9

3.1. Bendroji dalis 9

3.2. Vidaus rinkos veikimas 10

3.3. Konkurencija tarp alkoholinių gėrimų 15

3.4. Tikroji tarifų vertė 17

3.5. Platesni Sutarties tikslai 19

3.5.1. Sveikatos ir socialinė politika 19

3.5.2. Žemės ūkio politika 20

3.5.3. Europos Sąjungos plėtra 22

3.6. Nagrinėjimo laikotarpis 22

4. Alkoholiniams gėrimams taikomų akcizo tarifų struktūra 22

4.1. Skirtingas vyno ir putojančio vyno vertinimas 23

4.2. KN (muitų nomenklatūros) kodų, naudojamų prekių kategorijoms apibrėžti, pritaikymas 23

4.3. Prekių klasifikacija akcizo mokesčio tikslais 24

IŠVADOS 27

A priedas *28*

B1 priedas *29*

B2 priedas *31*

B3 priedas *33*

B4 priedas *35*

C PRIEDAS *37*

SANTRAUKA

A. ALKOHOLIUI IR ALKOHOLINIAMS GĖRIMAMS TAIKOMI AKCIZO TARIFAI

Šioje ataskaitoje nagrinėjama Bendrijos teisės aktų, reglamentuojančių alkoholio ir alkoholinių gėrimų akcizo mokesčius, būklė. Šie teisės aktai įsigaliojo 1993 m. sausio 1d. ir nuo to laiko nebuvo keičiami. Ši ataskaita parengta remiantis 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvos 92/84/EEB dėl alkoholiui ir alkoholiniams gėrimams taikomų akcizo tarifų suderinimo 8 straipsniu, kuriame numatyta, kad alkoholio produktams taikomi akcizo tarifai turi būti nuolat tikrinami.

Šioje ataskaitoje daugiausia nagrinėjami šie klausimai: ar tinkamai veikia vidaus rinka, konkurencija tarp skirtingų alkoholinių gėrimų kategorijų, tikroji akcizo tarifų vertė ir platesni Sutarties tikslai.

Kalbant apie **vidaus rinkos veikimą**, ataskaitoje pastebima, kad 1993 m. panaikinus fiskalines sienas, o valstybėms narėms ir toliau taikant labai skirtingo dydžio tarifus alkoholiniams gėrimams atsirado keletas problemų, kurios trukdo vidaus rinkai tinkamai veikti. Šios problemos kyla dėl kartais per didele mokesčių našta apmokestintų produktų, palyginti su jų pirmine verte, ir dėl didelių akcizo tarifų skirtumų tarp kai kurių valstybių narių. Šie skirtumai sudaro galimybę teisėtai apsipirkti kitose šalyse, tačiau jie taip pat skatina sudaryti nesąžiningus sandorius, kurie yra nukreipti į aukštus tarifus taikančių valstybių narių rinkas, o dėl to dažnai atsiranda su mokesčiais susijusių konkurencijos iškraipymų, nukreipiama prekyba ir apribojama piliečių judėjimo laisvė. Geresnis suderinimas turės didelę reikšmę ieškant ilgalaikio šių vidaus rinkos problemų sprendimo. Kalbant apie **konkurenciją tarp atskirų alkoholinių gėrimų kategorijų**, pasirodo, kad tai, kokiu mastu skirtingų rūšių alkoholiniai gėrimai konkuruoja tarpusavyje, apskritai nėra lemiamas veiksnys nustatant jų tarifų dydžius, o konkrečios rūšies gėrimo paklausa menkai bepriklauso nuo šios rūšies gėrimų kainų pokyčių arba nuo konkuruojančių rūšių alkoholinių gėrimų kainų pokyčių.

Ataskaitoje taip pat daroma išvada, kad, siekiant išlaikyti **minimalių akcizo tarifų tikrąją vertę**, valstybės narės galėtų svarstyti maždaug 24 % revalorizaciją, kad būtų atspindėta infliacija laikotarpiu nuo 1993 m. sausio 1 d. iki 2002 m. gruodžio 31 d. Tokia revalorizacija yra reikalinga tam, kad laikui bėgant minimalūs tarifai netaptų beprasmiški.

Pagaliau, kalbant **apie platesnius Sutarties tikslus**, ypatingą dėmesį reikėtų skirti ryšiui tarp alkoholinių gėrimų apmokestinimo ir sveikatos politikos bei žemės ūkio politikos. Kalbant apie sveikatos politiką, ataskaitoje pastebima, kad, nustatydamos tarifų dydį, dauguma valstybių narių paprastai neatsižvelgia į sveikatos politikos interesus. Kalbant apie žemės ūkio politiką, vyno apmokestinimas tebėra labai ginčytinas klausimas. Nors vyną gaminančios valstybės narės mano, jog yra būtina palikti galimybę taikyti vynui nulinį tarifą, jei jos to nori, kai kurios kitos valstybės narės tvirtina, kad minimalūs tarifai turėtų būti keičiami tik tuo atveju, jei būtų įvestas teigiamas minimalus akcizo tarifas vynui. Vyną gaminančios valstybės narės tai pat mano, kad vynui taikomas minimalus nulinis tarifas yra būtina pagalbinė priemonė siekiant paremti vieną svarbiausių bendro vyno rinkos organizavimo politikos tikslų – pusiausvyrą rinkoje. Atsižvelgiant į **Sąjungos plėtrą**, pažymima, kad visos naujos valstybės narės įsipareigojo 2004 m. gegužės 1 d. taikyti ne mažesnius nei minimalius tarifus.

B. AKCIZO UŽ ALKOHOLĮ IR ALKOHOLINIUS GĖRIMUS STRUKTŪRA

Direktyvos 92/84/EEC 8 straipsnyje tik reikalaujama, kad Komisija teiktų ataskaitas apie šioje Direktyvoje nustatytus akcizo tarifus. Tačiau Komisija mano, kad taip pat reikėtų nagrinėti mokesčių struktūrą, kadangi šis klausimas yra glaudžiai susijęs su tarifų klausimu. Tai ypač aktualu nagrinėjant klausimus, susijusius su alkoholinių gėrimų klasifikacija į kategorijas, apibrėžtas struktūrų direktyvoje (Direktyva 92/83/EEB). Ataskaitoje nurodyti šie trys klausimai, kurie iškilo po konsultacijų proceso ir kuriems reikia skirti ypatingą dėmesį.

1. Ar reikėtų ateityje išlaikyti **galimybę, leidžiančią valstybėms narėms skirtingai apmokestinti neputojančius ir putojančius alkoholinius gėrimus**.

2. **Būtinybė tikslinti nuorodas į Kombinuotosios nomenklatūros kodus, kurie paminėti Direktyvoje 92/83/EEB** siekiant apibrėžti alkoholinių gėrimų kategorijas mokesčių tikslais, kad būtų atspindėti bet kokie galimi KN kodų pasikeitimai nuo 1992 m. ir siekiant supaprastinti padėtį tiek ūkio subjektams, tiek administracijoms. Be to, šios nuorodos į taikomus KN kodus ateityje bus tikslinamos remiantis Direktyvos 92/12/EEC 24 straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Tiek prekybininkai, tiek nacionalinės administracijos atkreipė Komisijos tarnybų dėmesį į problemas, susijusias su **alkoholinių gėrimų klasifikacija į kategorijas, numatytas Direktyvoje 92/83/EEB**, ir išreiškė nepasitenkinimą dėl skirtingai klasifikuojamo to paties produkto atskirose valstybėse narėse, dėl ko tas pats produktas atskirose valstybėse narėse yra skirtingai apmokestinamas. Šioje ataskaitoje aprašoma problema ir pateikiami pagrindiniai su tuo susiję klausimai.

Atsižvelgiant į šio klausimo sudėtingumą ir į tai, kad su šiuo klausimu yra susiję daug politiškai jautrių aspektų, taip pat atsižvelgiant į tai, kad 2002 m. rugsėjo mėn. Komisija nusprendė nesiūlyti minimalių akcizo tarifų vynui, prie šios ataskaitos nepridedamas direktyvos pasiūlymas. Šiame etape ataskaita siekiama pradėti viešas diskusijas Taryboje, Europos Parlamente ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitete. Remdamasi šių diskusijų rezultatais, Komisija nuspręs, ar teikti pasiūlymus, susijusius su visais ar keletu šioje ataskaitoje iškeltų klausimų.

1. ĮVADAS

1.1. Bendrijos akcizų sistema

1. Akcizo mokesčiai – vartotojo mokami mokesčiai, taikomi tokioms prekėms kaip alkoholiniai gėrimai, tabako produktai ir mineralinės alyvos. Šiems produktams taikomas akcizo mokestis yra svarbus valstybių narių pajamų šaltinis, kuris bendrai sudaro nuo 1,8 % iki 4,5 % BVP (**žr. A priedą**). Kadangi valstybės narės gali laisvai nustatyti akcizo dydžius nacionaliniu lygiu, su sąlyga, kad bus laikomasi Bendrijos minimalių lygių, akcizo tarifai atskirose valstybėse narėse skiriasi. Priimdamos sprendimą dėl tarifų dydžio valstybės narės gali atsižvelgti ne tik į biudžeto interesus, bet ir į tokius veiksnius: sveikatą, žemės ūkio politiką, sukčiavimo ir mokesčių vengimo pavojų, užimtumą, valstybių narių nustatytus tarifų dydžius, vidaus rinkos veikimą ir t.t.

2. Galiojančios nuostatos pradėtos taikyti 1993 m. sausio 1 d. Tai diskusijų, prasidėjusių 1985 m., kai buvo patvirtinta Vidaus rinkos sukūrimo Baltoji knyga[1] ir vėliau buvo pateiktas pasiūlymas dėl alkoholio ir alkoholinių gėrimų akcizo tarifų suderinimo[2], kuriame Komisija siūlė visiškai suderinti trijų pirmiau išvardytų akcizais apmokestinamų produktų kategorijų, įskaitant alkoholinius gėrimus, akcizo mokesčius, išdava. Vis dėlto Taryba nusprendė atsisakyti šio požiūrio, o taip pat ir pakeisto, 1989 m. Komisijos pasiūlyto požiūrio[3], kuris buvo paremtas minimalių ir siektinų tarifų kombinacija, ir todėl buvo suderintos tik mokesčių struktūros. Kalbant apie tarifus, buvo nustatyti tik minimalūs tarifai.

3. Akcizais apmokestinamų prekių judėjimas iš vienos valstybės narės į kitą vykdomas taikant laikino akcizo mokėjimo atidėjimo režimą[4]. Įmonės, kurios gabendamos prekes nori pasinaudoti šiuo režimu, turi gauti leidimą toje valstybėje narėje, kurioje jos yra įsikūrusios. Prie siuntų turi būti pridedamas administracinis arba jį atitinkantis prekybos dokumentas, o prekės yra apmokestinamos paskirties valstybėje narėje. Privatūs asmenys gali pirkti apmokestintas prekes jų pasirinktose valstybėse narėse ir gabenti jas į bet kurią kitą valstybę narę neatlikdami jokių formalumų ir nemokėdami papildomų mokesčių, jei tos prekės yra skirtos jų asmeniniam naudojimui ir jei jie patys gabena prekes į paskirties valstybę narę.

1.2. Akcizas alkoholiniams gėrimams

4. Bendrijos sistema, susijusi su alkoholiui ir alkoholiniams gėrimams taikomu akcizu, yra nustatyta dviejose direktyvose. Tarybos direktyvoje 92/83/EEB[5] dėl akcizų už alkoholį ir alkoholinius gėrimus struktūrų suderinimo nustatyti bendrieji šiuo

---

1 KOM(85) 310, 1985 6 14.

2 KOM(87) 328 galutinis/3, 1987 11 10 (OL C 250, 1987 9 18, p. 4).

3 KOM(89) 527, 1989 12 7 (OL C 12, 1990 1 18, p. 12).

4 1992 m. vasario 25 d. Tarybos direktyva 92/12/EEC dėl bendros tvarkos, susijusios su akcizais apmokestinamais produktais, ir jų laikymu, judėjimu ir kontrole (OLL 76, 1992 3 23, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. balandžio 14 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 807/2003 (OL L 122, 2003 5 16, p. 36).

5 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyva 92/83/EEB dėl akcizų už alkoholį ir alkoholinius gėrimus struktūrų suderinimo (OL L 316, 1992 10 31, p. 21).

mokesčiu apmokestinamų produktų sąvokų apibrėžimai, užtikrinantys, kad tas pats produktas būtų vienodai vertinamas visose valstybėse narėse. Struktūrų direktyvoje taip pat yra pateikiamas mokesčio apskaičiavimo metodas ir kriterijai, kuriais remiantis tam tikriems produktams gali būti netaikomas akcizas arba gali būti taikomi sumažinti tarifai.

5. Tarybos direktyvoje 92/84/EEB6 dėl alkoholiui ir alkoholiniams gėrimams taikomų akcizo tarifų suderinimo nustatyti minimalūs tarifai kiekvienai produktų kategorijai. Minimalūs tarifai, į kuriuos valstybės narės privalo atsižvelgti laisvai nustatydamos savo nacionalinius tarifus, yra šie:

Prekės kategorija (tikslų kiekvienos kategorijos apibrėžimą galima rasti Direktyvoje 92/83/EEB)	**Direktyvoje nustatytas minimalus tarifas**
Vynas ir kiti fermentuoti gėrimai, išskyrus vyną ir alų	**0 EUR** už produkto hl
Alus	**0,748 EUR** už hl/laipsnį pagal Platono vienetų skalę arba **1,87 EUR** už hl/alkoholio laipsnį
tarpiniai produktai (pvz. spirituoti vynai likeriniai vynai)	**45 EUR** už produkto hl
Etilo alkoholis ir spiritiniai gėrimai	**550 EUR** už grynojo alkoholio hl *Pastaba: valstybės narės, kurios taiko ne didesnį nei **1000 EUR** tarifą, negali mažinti nustatytų nacionalinių tarifų. Valstybės narės, kurios taiko didesnį nei **1000 EUR** tarifą, negali nustatyti mažesnių nei **1000 EUR** nacionalinių tarifų.*

6. 1993 m. įvedus šiuos minimalius tarifus, reikėjo didinti tuo metu 7 iš 12 valstybių narių taikomus tarifus[7]. Laikydamosi šių minimalių tarifų, valstybės narės gali laisvai nustatyti nacionalinius tarifus. Dėl to Bendrijoje taikomi skirtingi mokesčių dydžiai, kurie atspindi skirtingus nacionalinės politikos interesus. **B1 ir B4 prieduose** pateikiama išsami nuo 2004 m. gegužės 1 d. valstybių narių, įskaitant valstybes nares, kurios tą dieną prisijungė prie ES, kiekvienai prekės kategorijai taikomų tarifų apžvalga.

---

6 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyva 92/84/EEB dėl alkoholiui ir alkoholiniams gėrimams taikomų akcizo tarifų suderinimo (OL L 316, 1992 10 31, p. 29).

7 Alui: Vokietijoje, Graikijoje, Prancūzijoje ir Liuksemburge.
Spiritui: Graikijoje, Ispanijoje, Italijoje ir Portugalijoje.

7. Verta pastebėti, kad pareiškimu, kuris buvo įrašytas į protokolą priimant Tarybos direktyvą 92/84/EEC, valstybės narės įsipareigojo vadovautis Komisijos KOM (89) 527 pasiūlytais siektinais tarifais, kaip orientaciniais tarifais, kurių pagrindu bus siekiama nustatyti nacionalinius tarifus. Siektini tarifai yra šie:

Etilo alkoholis ir spiritas	1398,1	EUR už grynojo alkoholio hl
Neputojantis vynas	18,7	EUR už produkto hl
Putojantis vynas	33	EUR už produkto hl
Alus	1,496	EUR už galutinio produkto hl/laipsnį pagal Plato vienetų skalę
Tarpiniai produktai	93,5	EUR už produkto hl

Faktiškai, keisdamos savo nacionalinius tarifus, valstybės narės ne visuomet laikydavosi šių siektinų tarifų, o pasinaudodavo lankstumu, kuris leidžiamas pareiškime, kad dėl konkrečių priežasčių ir ypač siekdamos patenkinti biudžeto poreikius nustatytų savo tarifus kitaip nei numatyta orientaciniuose tarifuose.

8. Toliau esančioje lentelėje pateikiami minimalūs tarifai kiekvienai produktų kategorijai, išreikšti EUR už hektolitrą/alkoholio laipsnį, bei minimalus tarifas už litrą produkto tokio alkoholio laipsnio, kokio paprastai tas produktas yra parduodamas.

Prekės kategorija	**Minimalus tarifas apskaičiuotas už hl ir alkoholio laipsnį**	**Minimalus tarifas, apskaičiuotas litrui tokio laipsnio, kokio paprastai tas produktas yra parduodamas, produkto.**
Vynas ir kiti fermentuoti gėrimai, išskyrus vyną ir alų	**0 EUR**	**Vynas (12°) 0 EUR**
Alus	**1,87 EUR**	**Alus (5°) 0,1 EUR**
Tarpiniai produktai	**2,5 EUR**	**Tarp. prod. (18°) 0,45 EUR**
Etilo alkoholis ir spiritiniai gėrimai	**5,5 EUR**	**Spiritas (40°) 2,2 EUR**

9. Bendrosios įplaukos, gautos iš alkoholinių gėrimų akcizo, vidutiniškai sudaro **10,5 % visų akcizo įplaukų**, arba **0,29 % valstybių narių viso BVP** (žr. kiekvienos valstybės narės apžvalgą **A priede**).

2. AKCIZO STRUKTŪROS IR TARIFŲ NAGRINĖJIMAS

2.1. Bendrosios pastabos

10. Direktyvos 92/84/EEC 8 straipsnyje numatyta, kad kartą per dvejus metus Taryba, remdamasi Komisijos ataskaita ir, jei reikia, Komisijos pasiūlymu, išnagrinėja šioje Direktyvoje pateiktus akcizo tarifus ir po konsultacijų su Europos Parlamentu vienbalsiai tvirtina būtinas priemones. Komisija ataskaitoje ir Taryba savo svarstyme

atsižvelgia į tai, ar tinkamai veikia vidaus rinka, konkurenciją tarp skirtingų alkoholinių gėrimų kategorijų, tikrąją akcizo tarifų vertę ir platesnius Sutarties tikslus.

2.2. Pirmoji Komisijos ataskaita

11. 1995 m. rugsėjo mėn. Komisija pateikė pirmąją ataskaitą, kurioje, be alkoholinių gėrimų, buvo aptariamas tabakas ir mineralinės alyvos[8]. Prie ataskaitos nebuvo pridėtas pasiūlymas. Ataskaitoje pažymėta, kad yra didelis alkoholiniams gėrimams taikomų tarifų sąstingis. Ataskaitoje buvo nurodyta, kad dėl sąstingio tuo metu buvo galima manyti, jog nulinis tarifas vynui galėtų riboti galimybes keisti tarifus kitiems alkoholio produktams tiek toje pačioje valstybėje narėje, tiek kaimyninėse valstybėse narėse. Buvo padaryta išvada, kad prieš priimant galutinius sprendimus, reikia toliau nagrinėti alkoholio apmokestinimo klausimą bei toliau tartis su visomis suinteresuotosiomis šalimis. Tuo tarpu, valstybės narės, taikančios minimalius arba nedaug besiskiriančius nuo minimalių tarifų tarifus, galėtų ir toliau taikyti galiojančius tarifus ir tokiu būdu išvengtų prekybos iškraipymų, kurie gali atsirasti dėl priverstinio tarifų koregavimo.

12. Konsultacijų proceso su suinteresuotosiomis šalimis metu Komisija nusprendė surengti Konferenciją akcizo klausimais 1995 m. lapkričio mėn. Lisabonoje. Tai buvo pirmasis tebevykstančio konsultacijų proceso etapas. Konferencijos tikslas buvo įvertinti, kaip veikia Bendrijos akcizo mokesčio tvarka, galiojanti nuo 1993 m. sausio mėn., ir ypač padėti Komisijai planuoti būsimą akcizų politiką. Konferencijoje buvo patvirtinti ataskaitoje išryškinti sunkumai ir prekybos bei sveikatos asociacijų, taip pat valstybių narių nuomonės, tačiau nepavyko pasiekti jokio galimo sprendimo.

13. 1996 m. rugsėjo 19 d. Europos Parlamentas priėmė nuomonę[9] dėl Komisijos peržiūros ir paragino Komisiją išnagrinėti bei, be kitų rekomendacijų, siūlyti atitinkamus galiojančių Direktyvų pakeitimus, taip pat stengtis sukurti teisingą mokesčių sistemą, kuri neiškraipytų alkoholinių gėrimų konkurencijos.

3. DABARTINĖS (ANTROSIOS) ATASKAITOS TAIKYMO SRITIS

3.1. Bendroji dalis

14. Kaip nurodyta pirmiau, šioje ataskaitoje reikia nagrinėti alkoholiui ir alkoholiniams gėrimams taikomus akcizo tarifus, atsižvelgiant į tinkamą vidaus rinkos veikimą, konkurenciją tarp skirtingų alkoholinių gėrimų kategorijų, realią akcizo tarifų vertę ir platesnius Sutarties tikslus, pavyzdžiui, sveikatos ir žemės ūkio politiką.

15. Prieš parengiant šią ataskaitą vyko konsultacijų procesas. Komisijos tarnybos paprašė, kad valstybės narės atsakytų į klausimyną ir tokiu būdu pateiktų savo nuomonę kiekvienu nagrinėtinu klausimu. Kadangi konsultacijų procesas prasidėjo 2001 m., jame nedalyvavo valstybės narės, prisijungusios prie ES 2004 m. gegužės 1d. Dėl to šioje ataskaitoje jų nuomonės nėra atspindėtos. Prekybos asociacijos bei

---

[8] KOM(95) 285, 1995 9 13.

[9] OL C 320, 1996 10 28, p. 205.

sveikatos asociacijos tai pat buvo paprašytos pateikti savo nuomonę ir turėjo galimybę apsvarstyti šį klausimą dvišaliuose susitikimuose su Komisijos atstovais.

16. Dėl vieno aspekto − konkurencijos tarp alkoholinių gėrimų – į kurį reikia atsižvelgti, Komisija samdė nepriklausomą konsultantą, kad įvertintų tokios konkurencijos mastą (toliau − konkurencijos tyrimas). Be to, tyrimo metu buvo analizuojamos alkoholinių gėrimų vartojimo tendencijos bei susijusios priežastys (pvz., pasikeitę mokesčiai). Be to, kai kuriose valstybėse narėse atliekant tyrimą buvo nagrinėjamas klausimas, susijęs su asmenų apsipirkimu kitose šalyse ir neteisėtu apmokestintų prekių judėjimu prekybos tikslais iš vienos valstybės į kitą[10]. Nuorodas į tyrimo rezultatus žr. 41, 42 ir 58 punktuose).

3.2. Vidaus rinkos veikimas

17. Šiame skyriuje nagrinėjamas valstybėse narėse taikomų tarifų poveikis tinkamam alkoholinių gėrimų vidaus rinkos veikimui.

18. Nagrinėjant šį klausimą, pirmojoje ataskaitoje buvo išskirtos trys stambios akcizais apmokestinamų prekių judėjimo Bendrijos viduje rūšys: judėjimas komerciniais tikslais taikant laikino akcizo mokėjimo atidėjimo režimą, komerciniai apmokestintų prekių sandoriai ir privačių asmenų vykdomas prekių judėjimas. Toks skirstymas taip pat naudojamas šioje ataskaitoje.

Prekių judėjimas komerciniais tikslais taikant laikino akcizo mokėjimo atidėjimo režimą

19. Pirmojoje ataskaitoje buvo padaryta išvada, kad apskritai, kalbant apie teisėtą prekybą, Bendrijos akcizų sistema veikia pakankamai gerai, nežiūrint į didelius akcizo tarifų skirtumus tarp valstybių narių. Kadangi prekės juda taikant laikiną mokėjimo atidėjimą, kai mokestis yra mokėtinas paskirties valstybėje narėje pagal toje valstybėje narėje galiojančius tarifus, mažai tikėtina, kad dėl skirtingų tarifų atsirastų didelis pasirinkimo ar konkurencijos iškraipymas bendrovėms, kurios prekiauja šiame paskirstymo grandinės lygmenyje. Tą patvirtino valstybės narės.

20. Pirmojoje ataskaitoje taip pat buvo padaryta išvada, kad buvo sunkiau įvertinti, kokią įtaką nesąžiningai veiklai šioje srityje turėjo nesuderinti tarifai bei panaikinta sienų kontrolė, ir kad kol kas dar yra per anksti vertinti, ar tokių sukčiavimų skaičius ateityje išaugs. Vis dėlto, netrukus po šios ataskaitos pateikimo, valstybės narės išreiškė susirūpinimą dėl didėjančio sukčiavimų skaičiaus akcizų sektoriuje. Dėl to 1997 m. pradžioje buvo sudaryta aukšto lygio grupė sukčiavimų akcizo mokesčių srityje klausimais, kurią sudarė valstybių narių ir Komisijos atstovai. Grupė turėjo nustatyti sukčiavimų pobūdį ir mastą bei reguliavimo ir kontrolės sistemos trūkumus ir silpnąsias vietas bei rekomenduoti sprendimus ir (arba) šių sistemų patobulinimus. 1998 m. balandžio 24 d. ataskaitoje[11] grupė padarė išvadą, kad sukčiavimai tabako ir alkoholio sektoriuose pasiekė nerimą keliantį mastą. Kalbant apie visas Europos Sąjungos valstybes nares, jų apskaičiuoti praradimai 1996 m. siekia apie 1,5 mlrd.

---

10 „Alkoholinių gėrimų konkurencijos tyrimas“, Customs Associates Ltd, 2001 m. vasario mėn. Šio tyrimo santrauką žr. tinklalapyje: http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/publications/reports_studies/report.htm

11 Aukšto lygio grupės sukčiavimų alkoholio ir tabako sektoriuje klausimais ataskaita, patvirtinta Ekonomikos ir finansų tarybos (Ecofin) 1998 m. gegužės 19 d.

EUR alkoholio sektoriuje (apie 8 % visų alkoholinių gėrimų akcizo įplaukų). Palyginus su tabako produktais, valstybių narių apskaičiuoti praradimai 1996 m. siekia beveik 3,3 mlrd. EUR (arba 7,5 % visų tabako produktų akcizo įplaukų). Ataskaitoje taip pat nustatyta, kad sukčiavimai alkoholio sektoriuje daugiausia buvo susiję su piktnaudžiavimu laikymo ir judėjimo Bendrijos viduje sistema. Tai stambaus masto sukčiavimai, nukreipti į didelius akcizo tarifus taikančių valstybių narių rinkas. Akivaizdu, kad valstybei praradus dideles mokestines įplaukas, sukčiautojai gali akimirksniu uždirbti milžinišką pelną. Ataskaitoje nurodyta, kad toks pelnas atsiranda dėl kartais per didele mokesčių našta apmokestintų produktų, palyginti su prekių pirmine verte, ir kai kuriais atvejais dėl didelių akcizo ir PVM tarifų skirtumų tarp atskirų valstybių narių.

21. Nemažai valstybių narių atsakymuose į klausimyną patvirtino faktus, kurie buvo nustatyti Aukšto lygio grupės sukčiavimų klausimais ataskaitoje. Kai kurios iš jų (Airija, JK ir Prancūzija) pranešė apie „nukreipiamąjį“ sukčiavimą, kai prekės, judėdamos iš vienos valstybės narės į kitą taikant laikino akcizo mokėjimo atidėjimo režimą, yra nukreipiamos kita linkme – dažnai į tas valstybes nares, kuriose taikomi palyginti dideli mokesčiai. Kitos valstybės narės pranešė apie padidėjusią alkoholio kontrabandą iš trečiųjų šalių (šiuo atveju Suomija) arba apie išaugusią namuose gaminamų alkoholinių gėrimų gamybą ir iš kitų valstybių narių neteisėtai įvežtų alkoholinių gėrimų konfiskaciją (šiuo atveju Švedija). Tačiau net ir tos valstybės narės, kurios taiko palyginti nedidelius tarifus (pvz. Portugalija), pranešė apie augantį sukčiavimų skaičių alkoholio ir alkoholinių gėrimų sektoriuje, kurie daugiausia pasireiškia mokesčių vengimo forma. Iš alkoholio sektoriuje veikiančių pavienių bendrovių Komisija taip pat sužinojo apie didėjantį atvejų, susijusių su neįformintų siuntų judėjimu Bendrijos viduje arba į trečiąsias šalis, skaičių, o tai reiškia, kad šios bendrovės yra atsakingos už mokesčio mokėjimą už prekes, kurios nepasiekė savo paskyrimo vietos.

22. Aukšto lygio grupei sukčiavimo klausimais pateikus rekomendacijas, Komisija ir valstybės narės ėmėsi kovos su sukčiavimu iniciatyvų. Pavyzdžiui, buvo priimta Komisijos rekomendacija dėl sandėlio savininkų[12] ir akcizais apmokestinamų prekių judėjimo ir priežiūros sistemos kompiuterizavimo.[13] Šios iniciatyvos pagerins dabartinių reguliavimo ir kontrolės sistemų veiksmingumą ir palengvins kovą su sukčiavimu ir vengimu.

Komercinė veikla, susijusi su apmokestintomis prekėmis

23. Pirmojoje ataskaitoje buvo pažymėta, kad Bendrijos viduje sudaromi komerciniai sandoriai, kuriems netaikomas laikino mokėjimo atidėjimo režimas, sudaro tik nedidelį visų sandorių procentą. Nėra abejonių, kad didžioji dalis komercinių sandorių tarp prekybininkų, kuriems taikoma Direktyvos 92/12/EEB 7 straipsnyje nustatyta tvarka, yra sudaroma taikant mokėjimo atidėjimą. Tokiais atvejais judėjimas tarp valstybių narių vyksta naudojant supaprastintą administracinį dokumentą, o išsiuntimo valstybėje narėje sumokėtas akcizas yra grąžinamas

---

12 2000 m. lapkričio 29 d. Komisijos rekomendacija 2000/789/EB, kurioje pateiktos gairės dėl įgaliotojo sandėlio savininko statuso suteikimo pagal Tarybos direktyvą 92/12/EEC, susijusią su akcizais apmokestinamais produktais (OL L 314, 2000 12 14, p. 29).

13 2003 m. birželio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1152/2003/EB dėl akcizais apmokestinamų produktų judėjimo ir priežiūros kompiuterizavimo (OL L 162, 2003 7 1, p. 5).

paskirties valstybėje narėje, pateikus įrodymus apie sumokėtą mokestį. Valstybės narės neiškėlė rimtų problemų, nors viena valstybė narė (JK) nurodė, kad ji patyrė rimtų problemų, susijusių su pateiktais melagingais prašymais gražinti mokestį už prekes, kurios faktiškai niekada nebuvo išgabentos iš JK ir (arba) niekada nebuvo apmokestintos JK. Tačiau JK sugriežtino grąžinimo tvarką, ir tokiu būdu buvo veiksmingai pašalintos galimybės vykdyti tokius sukčiavimus. Ši patirtis rodo, kad sukčiautojai veikia bet kurioje sistemoje, kuri tuo metu yra laikoma silpniausia, kad jie yra labai lankstūs, o sistemai sustiprėjus, jie paprasčiausiai perkelia veiklą į kitą sistemą, kad galėtų ja pasinaudoti. Todėl, svarstant kaip sustiprinti sistemas, nei vienos iš jų negalima vertinti pavieniui.

24. Svarbiausia naujovė, kurią reikėtų pristatyti šioje dalyje, yra susijusi su nuotoline prekyba (pardavimas, kai prekės galutiniams vartotojams yra tiesiogiai arba netiesiogiai pristatomos arba gabenamos pardavėjo arba jo vardu). Išsivysčius elektroninei komercijai, daug valstybių narių pranešė apie išaugusias nuotolinio pardavimo galutiniams vartotojams apimtis, ypač vyno ir spirito sektoriuje. Tokiam pardavimui taikoma tvarka yra nustatyta Direktyvos 92/12/EEB 10 straipsnyje, pagal kurią paskirties valstybėje narėje nustatyto dydžio mokestį moka siuntėjas arba šis mokestis yra mokamas jo vardu. Kelių valstybių narių pateikti duomenys apie padidėjusį jose registruotų ūkio subjektų iš kitų valstybių narių akcizui vykdant nuotolinę prekybą sumokėti skaičių rodo, kad tokia prekyba auga.

25. Vis dėlto kelios valstybės narės (daugiausia tos, kurios taiko didelius mokesčius) pranešė, kad internetu prekiaujančios bendrovės, įsikūrusios tose šalyse, kuriose yra taikomi maži akcizo tarifai, parduoda vis daugiau apmokestintų produktų klientams tose teritorijose, kuriose yra taikomi didesni mokesčiai, nemokėdamos atitinkamo mokesčio priimančioje šalyje. Iš dalies, tai aiškinama mokesčio mokėjimo paskirties valstybėje narėje tvarkos sudėtingumu bei šios tvarkos laikymosi sąnaudomis, kurios, ypač mažų ir vidutinio dydžio bendrovių atžvilgiu, dažnai nėra proporcingos jų vykdomos veiklos vertei. Dėl to, nei prekybininkai, nei piliečiai negali išnaudoti visų vidaus rinkos galimybių. Tačiau kitais atvejais interneto svetainės, siūlančios įsigyti alkoholinių gėrimų, akivaizdžiai buvo sukurtos siekiant pasinaudoti tarifų skirtumais tarp valstybių narių. Parduodamos prekės paštu siunčiamos klientams kitose valstybėse narėse, ir, suprantama, kad vidaus rinkoje, kur laisvas prekių judėjimas yra norma, tokias siuntas yra sunku kontroliuoti.

26. Pirmiau išvardytos problemos, susijusios su nuotoline prekyba, išsamiau nagrinėjamos Komisijos ataskaitoje apie Direktyvos 92/12/EEB 7 – 10 straipsnių nuostatų taikymą. Ataskaitoje ir pridedamame Direktyvos pasiūlyme siūloma supaprastinti nuotolinio pardavimo tvarką bei šiek tiek liberalizuoti nuotolinį alkoholinių gėrimų pirkimą[14]. Išsamesnę informaciją galima rasti 2004 m. balandžio 2 d. Komisijos priimtoje ataskaitoje ir pasiūlyme dėl Direktyvos 92/12/EEC 7 – 10 straipsnių[15].

---

[14] Šiomis aplinkybėmis nuotolinis pardavimas reiškia sandorį, kai akcizais apmokestinamos prekės pirkėjui yra išsiunčiamos arba gabenamos pardavėjo ar jo vardu. Nuotolinis pirkimas reiškia sandorį, kai prekės yra išsiunčiamos arba gabenamos pirkėjo arba jo vardu.

[15] KOM(2004) 227, 2004 4 2.

Apsipirkimas kitose šalyse

27. Vadovaujantis vidaus rinkos principais, privatūs asmenys gali pirkti apmokestintas prekes jų pasirinktoje valstybėje narėje ir gabenti jas į kitą valstybę narę, nemokėdami papildomo mokesčio. Tam būtinos sąlygos: prekės turi būti skirtos privačių asmenų, įskaitant jų šeimos narius, individualiam naudojimui ir turi būti jų gabenamos į paskirties valstybę (Direktyvos 92/12/EEB 8 straipsnis). Siekdamos nustatyti, ar akcizais apmokestinamos prekės yra skirtos keliaujančiojo asmens ar jo šeimos narių asmeniniam naudojimui, valstybės narės privalo atsižvelgti į keletą kriterijų: vienas iš jų – gabenamų prekių kiekis (žr. Direktyvos 92/12/EEB 9 straipsnį). Taikydamos pastarąjį kriterijų, jos taip pat gali nustatyti orientacinius kiekius tik kaip vieną iš įrodymo formų. Be to, reikėtų pažymėti, kad trims valstybėms narėms (Švedijai, Danijai ir Suomijai) buvo leista iki 2003 m. pabaigos riboti akcizais apmokestinamų prekių (įskaitant alkoholinius gėrimus) kiekį, kurį į šių šalių teritoriją leidžiama įsivežti iš kitų valstybių narių keliaujantiems asmenims nemokant papildomo akcizo mokesčio (žr. Direktyvos 92/12/EEB 26 straipsnį).

28. Kalbant apie apsipirkimo kitose šalyse mastą, pirmojoje ataskaitoje buvo pažymėta, kad šis reiškinys yra bendrai plačiai paplitęs ir kad apsipirkimas kitose šalyse nuo 1992 m. augo, ypač kalbant apie tas valstybes nares, kurios taiko žymiai didesnius tarifus, palyginti su kaimyninėmis valstybėmis narėmis. Ataskaitoje taip pat pažymėta, jog tai, kad akcizo tarifų skirtumai yra svarbus veiksnys, yra visuotinai pripažįstama. Šiuo klausimu aukšto lygio grupės sukčiavimų klausimais ataskaitoje pažymėta, kad be organizuotų nusikalstamų grupuočių stambiu mastu vykdomų sukčiavimų, taip pat yra daug sukčiaujama nedideliu mastu – piktnaudžiaujant egzistuojančiomis taisyklėmis, o pastarieji sukčiavimai yra susiję su apmokestintomis prekėmis bei yra didelių mokesčių ir muitų tarifų skirtumų tarp valstybių narių pasekmė.

29. Atsakymuose į klausimyną valstybės narės, taikančios palyginti nedidelius mokesčius alkoholiniams gėrimams, nepareiškė didesnio susirūpinimo dėl apsipirkimo kitose šalyse ir, apskritai, neturi duomenų apie tokio apsipirkimo apimtį. Taikančios didesnius mokesčius valstybės narės atidžiau stebi šį reiškinį. Pavyzdžiui, JK kasmet vykdoma tarptautinių keleivių apklausa įvairiuose šalies uostuose ir oro uostuose. Remiantis šia apklausa, apskaičiuota, kad bendra (akcizo ir PVM) nuslėptų įplaukų ir praradimų suma dėl per Lamanšo sąsiaurį vykdomos visų rūšių apmokestintų alkoholinių gėrimų kontrabandos išaugo nuo 70 mln. svarų 1992 m. iki maždaug 285 mln. svarų 1999 m. Alus sudarė didžiąją visų praradimų dalį. Tam didelės reikšmės turėjo diferenciniai tarifai, nors buvo svarbūs ir kiti veiksniai, pavyzdžiui, ikimokestinės kainos, keitimo kursai, taip pat ir bilietų kainos. Danija apskaičiavo apsipirkimą kitose šalyse kaip viso Danijos gyventojų suvartojimo procentą 2000 m. – 18 % alui, 13,5 % vynui ir 27 % spiritui. Antrojoje dvidešimtojo amžiaus paskutiniojo dešimtmečio pusėje Švedija patyrė apsipirkimo kitose šalyse augimą, kurį tikriausiai sukėlė mokesčių skirtumai. 2000 m. apsipirkimas kitose šalyse sudarė 1,26 litro gryno alkoholio vienam asmeniui nuo 15 metų amžiaus. Tai sudarė 17 % viso suvartoto kiekio. Kalbant apie spiritą, alų ir vyną, apsipirkimas kitose šalyse sudarė atitinkamai 27 %, 12 % ir 14 % viso suvartoto kiekio. Suomijoje pasienio prekyba alkoholiniais gėrimais yra daugiausia vykdoma su trečiosiomis šalimis, kadangi yra ypač ryškus skirtumas tarp Suomijos ir Rusijos bei Estijos kainų. Kol kas pasienio prekyba su kitomis valstybėmis narėmis nekėlė didesnių problemų, tačiau Suomija tikisi, jog įvykus ES plėtrai padėtis pasikeis. Valstybių

narių, pavyzdžiui, Belgijos ir Nyderlandų, kuriose taikomi „nuosaikesni“ mokesčių dydžiai, prekybos organizacijos taip pat skundėsi, kad jų nariai taip pat patiria neigiamą įtaką dėl to, kad piliečiai apsiperka tose valstybėse narėse, kuriose yra taikomas nulinis arba artimas nuliui tarifas vynui ir putojančiam vynui.

30. Danijos, Švedijos ir Suomijos iš alkoholio ir alkoholinių gėrimų gaunamų įplaukų ateities raidai įtakos turėjo arba turės 2003 m. gruodžio 31 d. pasibaigęs leidimas riboti akcizais apmokestinamų prekių kiekį, kurį į jų teritoriją be papildomo akcizo mokesčio gali įsivežti asmenys, keliaujantys iš kitų valstybių narių, ir ES plėtra. Šiose valstybėse narėse tęsiasi diskusijos dėl to, koks bus pirmiau minėtų įvykių poveikis šių šalių akcizo tarifams. Danija 45 % sumažino akcizo tarifą spiritui, kuris įsigaliojo 2003 m. spalį, o Suomija sumažino tarifus visiems alkoholiniams gėrimams (alui − 32 %, vynui − 10 % ir spiritui − 44 %), kurie įsigaliojo nuo 2004 m. kovo 1 d. Sumažintų tarifų poveikis šių šalių mokestinėms pajamoms priklausys nuo to, kaip sumažinus tarifus pasikeis bendras suvartojimas, ir ypač nuo to, kokiu mastu apsipirkimą kitose šalyse ir kontrabandą iš užsienio pakeis įprastinė prekyba šiose valstybėse narėse.

31. Pirmiau aprašytos aplinkybės rodo, kad piliečiai plačiai naudojasi galimybe pirkti apmokestintas prekes jų nuožiūra pasirinktoje valstybėje narėje ir gabenti jas į kitą valstybę narę, nemokant papildomo mokesčio. Tai daroma visiškai teisėtai, ir tai yra pagrindinė piliečių laisvė vidaus rinkoje. Taip pat akivaizdu, kad apsipirkimą kitose šalyse daugiausia skatina mokesčių skirtumai tarp valstybių narių. Siekiant kontroliuoti, ar privačių asmenų gabenamos prekės yra skirtos komerciniam, o ne privačiam, naudojimui, būtina vykdyti keliaujančiųjų asmenų fizinius patikrinimus. Tačiau, sisteminga vidaus sienų kontrolė yra nesuderinama su Sutarties 14 straipsnyje įtvirtintais pagrindiniais vidaus rinkos principais, nes tokie patikrinimai turėtų būti vykdomi nereguliariai (atsitiktiniai patikrinimai) arba būti vidaus kontrolės priemonių, taikomų visoje valstybių narių teritorijoje, dalimi. Be to, tokia kontrolė turėtų atitikti bendruosius Bendrijos teisės principus ir ypač neturėtų būti vykdoma savavališkai, arba dėl jos neturėtų atsirasti bereikalingų apribojimų[16]. Keliaujančiųjų asmenų kontrolė ir tai, kaip ji atliekama tam tikrose valstybėse narėse, dažnai sukelia keliaujančiųjų asmenų pasipiktinimą, ir dėl to šios valstybės narės buvo ne kartą apskųstos Komisijai. Vien tai, kad iki šiol tebevykdoma tokia fiskalinė kontrolė, dažnai keliaujančiųjų asmenų yra suprantama kaip jų teisės laisvai judėti vidaus rinkoje pažeidimas. Šioje ataskaitoje nenagrinėjama, kokiu mastu valstybėms narėms tebėra leidžiama tikrinti keliautojus. Vis dėlto aišku, kad keliose valstybėse narėse tebevykdomų keliaujančiųjų asmenų patikrinimų, siekiant atskirti tikrą apsipirkimą kitose šalyse nuo apmokestintų prekių kontrabandos, priežastis yra didžia dalimi susijusi su tuo, kad šiose šalyse taikomi tarifai yra žymiai didesni už kaimyninių valstybių narių taikomus tarifus.

Vidaus rinkos veikimas – Išvados

32. Remiantis pirmiau pateikta analize yra aišku, kad 1993 m. panaikinus fiskalines sienas, o valstybėms narėms ir toliau taikant labai skirtingus alkoholinių gėrimų akcizo tarifus, kurie kartais būna naudingi vartotojams, atsiranda nemažai vidaus rinkos problemų.

---

16 žr. 1991 m. balandžio 27 d. ETT sprendimą byloje 321/87.

33. Be to, kai kurių valstybių narių pavieniai ūkio subjektai bei alkoholinių gėrimų gamintojus atstovaujančios organizacijos ne kartą skundėsi dėl konkurencijos iškraipymų ir prekybos nukreipimo, kai esama didelių tarifų skirtumų. Gamintojai ir prekybininkai, įsikūrę tose valstybėse narėse arba tam tikruose valstybių narių regionuose, kuriuose taikomi dideli akcizo tarifai, atkreipia dėmesį ne tik į taikomus didelius mokesčius ir į neigiamą sukčiavimo ir kontrabandos poveikį jų verslui, bet taip pat nurodo su mokesčiais susijusį apsipirkimą kitose šalyse (nors jie ir pripažįsta, kad vartotojai tai daro visiškai teisėtai).

34. Dauguma valstybių narių sutinka, kad būtina ir toliau vienodinti tarifus siekiant, kad vidaus rinka tinkamai veiktų. Tačiau nepasiektas susitarimas, kaip tą padaryti. Taikančios didelius tarifus valstybės narės, kurios pranešė apie augančias apsipirkimo kitose šalyse, kontrabandos bei komercinio pobūdžio sukčiavimų apimtis, kurias lemia tarifų skirtumai, pabrėžia, kad yra būtina didinti visus minimalius tarifus. Tačiau daugelis kitų šalių teigia, kad tos valstybės narės, kurios taiko labai aukštus tarifus, taip pat turėtų imtis veiksmų. Kalbant apie pastarąjį pastebėjimą, reikėtų pažymėti, kad neseniai Danija ir Suomija ženkliai sumažino kai kuriems alkoholiniams gėrimams taikomus tarifus, 2003 m. gruodžio 31 dieną pasibaigus galioti leidžiančioms nukrypti nuostatoms dėl alkoholio kiekio, kurį į šias šalis leidžiama įsivežti Bendrijos viduje keliaujantiems asmenims, ribojimo ir prieš įvykstant ES plėtrai 2004 m. gegužės 1 d.

3.3. Konkurencija tarp alkoholinių gėrimų

35. Šiame skyriuje nagrinėjamas konkurencijos tarp skirtingų alkoholinių gėrimų rūšių mastas ir tai, ar reikėtų suderinti konkuruojančioms gėrimų kategorijoms taikomus akcizus.

36. Įvairioms produktų kategorijoms taikomi minimalūs akcizo tarifai, nustatyti Direktyvoje 92/84/EEB, yra politinio kompromiso išdava, ir jie neatspindi visos konkurencijos. Buvo nustatyti palyginti nedideli minimalūs tarifai alui, ir galima laikyti, kad jie atspindi egzistuojančią konkurenciją tarp alaus ir vyno, kuriam nustatytas minimalus nulinis tarifas. Buvo nustatyti alkoholio laipsniui apskaičiuoti žymiai didesni tarifai spiritui, ir kiek mažesni tarifai – tarpiniams produktams (kurių sudėtyje yra distiliuoto alkoholio), o tai gali būti suprantama, kad konkurencija tarp šių produktų ir alaus bei vyno neegzistuoja arba ji nėra didelė.

37. Direktyvoje 92/84/EEB nereikalaujama, kad valstybės narės nustatytų alkoholio laipsniui apskaičiuotus panašius nacionalinius tarifus įvairioms prekių kategorijoms. Tačiau, nustatydamos savo tarifus, jos turi atsižvelgti į ES sutarties bendrąją nuostatą ir ypač į 90 straipsnį, kuriame teigiama, kad vidaus mokesčiai neturėtų diskriminuoti kitų valstybių narių gaminių arba suteikti netiesioginę apsaugą kitiems (nacionaliniams) gaminiams. Remdamasis šia nuostata, Europos Teisingumo Teismas (byloje C-170/78) pripažino, kad tais atvejais, kai valstybė narė negali būti laikoma konkretaus gėrimo (vyno) gamintoja, ji negali apmokestinti to gėrimo taip, kad apsaugotų savo artimiausią vidaus konkurentą (alų). Vadinasi, visos vyno negaminančios valstybės narės turi apmokestinti vyną ir alų panašiais tarifais, atsižvelgdamos į atitinkamą jų sudėtyje esančią alkoholio koncentraciją, o jų laisvė nustatyti tarifus yra suvaržyta. Naujesnėje byloje (C-166/98), remiantis EB sutarties 234 straipsniu, Teismui svarstyti buvo perduotas klausimas dėl preliminaraus nutarimo, susijusio su Direktyvų 92/83/EEB ir 92/84/EEB galiojimu. Buvo keliamas klausimas, ar šios Direktyvos yra negaliojančios atsižvelgiant į EB sutartį ir ypač į

jos 90 straipsnio antrąją dalį, kadangi jos reikalauja, kad valstybės narės padidintų mokestį už alų iki minimalaus tarifo dydžio, o tokiu būdu būtų sudarytas pagrindas mokesčių skirtumams, dėl kurių atsirastų diskriminacija tarp vyno ir alaus. Teismas pripažino, kad išnagrinėjus pateiktą klausimą nebuvo nustatyta nieko, kas paveiktų šių Direktyvų galiojimą, teigdamas, *inter alia*, kad valstybės narės turi pakankamai didelę laisvę užtikrinti, kad mokesčių vynui ir alui santykiu nebūtų užtikrinama vietinių prekių apsauga pagal Sutarties 90 straipsnį.

38. Valstybės narės bendrai nurodė, kad tai, kokiu mastu viena prekė konkuruoja su kita, nėra lemiamas veiksnys nustatant tarifų dydį įvairioms prekių kategorijoms. Jie mano, kad kaina nėra vienas iš svarbiausių veiksnių, turinčių įtakos vartotojų pasirinkimui, ir kad kiti veiksniai (įpročiai, šventės, kultūra ir klimatas) gali būti svarbesni arba bent jau ne mažiau svarbūs. Taigi, be reikalavimų, susijusių su pirmiau minėta EB sutarties nuostata, nustatant tarifus paprastai į tai neatsižvelgiama. **C priede** pateiktoje lentelėje pateikiami muito tarifai už hl/alkoholio laipsnį, kurie taikomi įvairioms alkoholinių gėrimų kategorijoms. Didelius mokesčius taikančios valstybės narės (būtent, Danija, Švedija, Jungtinė Karalystė ir Airija) atsakymuose į klausimyną pabrėžė, kad vadovaudamosi ETT praktika, priešingai nei vyną gaminančios valstybės narės, jos turi vienodai apmokestinti konkuruojančius produktus, kai tuo tarpu gaminančios vyną ir alų valstybės narės gali laisvai nustatyti tarifų dydį, neatsižvelgdamos į konkurenciją.

39. Alaus ir vyno gamintojai nemano, kad konkurencija tarp įvairių alkoholinių gėrimų rūšių turi didelę reikšmę. Anot vyno gamintojų, nulinis tarifas vynui nesudaro konkurencijos su kitais alkoholiniais gėrimais problemos dėl dviejų priežasčių. Pirma, tiek stalo vynų, tiek rūšinių vynų suvartojimas mažėja tose valstybėse narėse, kuriose yra taikomas nulinis arba artimas nuliui tarifas. Antra, anot šių gamintojų, konkurencija tarp įvairių gėrimų priklauso ne tiek nuo kainos, kiek ją lemia kiti veiksniai, pavyzdžiui, tradicijos, kultūra, vieta ir vartojimo laikas, mada, amžius, socialinė aplinka ir rinkodara.

40. Kita vertus spirito gamintojai mano, kad nustatyti egzistuojančių minimalių tarifų dydžiai įtvirtina spirito diskriminaciją šalių akcizo politikos kryptyse. Jų nuomonė yra ta, kad visi produktai tam tikru mastu konkuruoja, ir todėl spirito diskriminacija alaus ar vyno atžvilgiu turėtų būti mažinama, mažinant minimalų tarifą spiritui. Jos mano, kad dėl kainų pagrindu sukurtos konkurencijos, akcizas taip pat gali turėti įtakos atskirų alkoholinių gėrimų kategorijų rinkos daliai. Ypatingai didesnius mokesčius taikančiose valstybėse narėse spiritas yra jautresnis kainoms, palyginti su kitomis alkoholinių gėrimų kategorijomis.

41. Atliekant konkurencijos tarp alkoholinių gėrimų tyrimą buvo nagrinėjamas įvairių gėrimų kategorijų paklausos elastingumas kainoms (ryšys tarp konkrečios produkto rūšies paklausos ir jo kainos) bei šių kategorijų kryžminis paklausos elastingumas kainoms (ryšys tarp konkrečios rūšies produkto paklausos ir kitų produktų kategorijų kainų)[17]. Kryžminis elastingumas kainoms parodo konkurencijos tarp gėrimų intensyvumą. Prieš aptariant tyrimo rezultatus, reikia atkreipti dėmesį į konsultanto nurodytus sunkumus naudojant šį metodą. Pirmiausia, jis nustatė, kad daugelyje valstybių narių duomenys apie alkoholinių gėrimų kainas yra labai menki ir (arba) jų

[17] Šio tyrimo išvados neturi įtakos Komisijos konkurencijos tyrimų analizei.

kokybė yra tokia, kad negalima pateikti patikimų kryžminio elastingumo alkoholio kainoms apskaičiavimų. Be to, jis nustatė, kad alkoholinių gėrimų suvartojimui turi įtakos daugelis veiksnių bei vartotojų perėjimo nuo vienos gėrimų kategorijų prie kitos mastas. Pavyzdžiui, vartotojų požiūris į vyno vartojimą per kelerius metus gali pasikeisti, ir dėl to gali išaugti vyno vartojimas kitų gėrimų kategorijų sąskaita, nors tai prieštarauja dabartinei tendencijai. Taigi, daugeliu atveju, perėjimas prie vyno nepriklausys nuo to, kokia bus vyno kaina, palyginti su kitų gėrimų kainomis, t. y. perėjimas prie vyno įvyktų net jei santykinės kainos laikui bėgant išliktų stabilios. Konsultantas nurodė, kad dėl to buvo ypač sunku apskaičiuoti kainų poveikį vartojimui, kadangi vartotojų skonis greičiausiai bus lemiamas veiksnys, nuo kurio priklausys perėjimas nuo vieno gėrimo prie kito. Tačiau tai, kad pastaraisiais metais sumažėjo rūšinių ir stalo vynų vartojimas, yra tiesa[18].

42. Kalbant apie tas šalis ir (arba) produktus, apie kurių kainas buvo pateikta pakankamai duomenų, konsultantas apskaičiavo atskirų produktų rūšių paklausos elastingumą ir kryžminį elastingumą kainoms. Daugelyje apskaičiavimų kiekvienos prekių kategorijos elastingumas kainoms buvo neigiamas, tačiau nedaug žemesnis už nulį, o tai galėtų reikšti, kad bet kurios rūšies alkoholinio gėrimo paklausa nelabai priklauso nuo šių produktų kainų pokyčių. Kalbant apie kryžminį elastingumą kainoms, buvo apskaičiuotas palyginti nedidelis elastingumas, ir tuo remiantis darytina išvada, kad vienos alkoholinių gėrimų rūšies paklausa iš esmės nelabai priklauso nuo kitų alkoholinių gėrimų kainų.

Konkurencija tarp alkoholinių gėrimų - Išvados

43. Atsižvelgiant į skirtingas nuomones ir konkurencijos tyrimo rezultatus, yra sunku prieiti prie tvirtų išvadų šiuo klausimu. Vartotojo konkrečios prekių kategorijos pasirinkimas priklauso nuo daugelio įvairių veiksnių, o vienas iš jų būtų kaina, kuri savo ruožtu yra taikomo mokesčio lygio rezultatas. Tai, kokiu mastu mokesčio dydžiai daro poveikį vartotojų pasirinkimui, skirsis atskirose valstybėse narėse, ir pastebima tendencija, kad mokesčio dydis yra svarbesnis tose valstybėse narėse, kuriose yra dideli mokesčiai, sudarantys didesnę kainos dalį.

3.4. Tikroji tarifų vertė

44. Kitas elementas, svarstytinas pagal Direktyvos 92/84/EEB 8 straipsnį, yra tikroji akcizo tarifų vertė. Kitaip tariant, ar reikia atsižvelgti į infliacijos poveikį nuo tada, kai buvo įvesti minimalūs tarifai, ar tą reikėtų palikti spręsti valstybėms narėms. Remiantis Eurostato duomenimis apie SVKI (Suderinto vartotojų kainų indekso) metinius pokyčius nuo 1993 m. iki 2002 m., bendras ES infliacijos lygis laikotarpiu nuo 1993 m. sausio 1 d. iki 2002 m. gruodžio 31 d. sudaro apytiksliai 24,04 %[19].

---

[18] 15 ES valstybių apskaičiuota, kad bendras vieno žmogaus suvartojimas sumažėjo nuo maždaug 37 l 1990 m. iki maždaug 33 l 2002 m. Stalo vyno suvartojimas sumažėjo nuo 20,5 l iki maždaug 15 l. Šios tendencijos yra labiau pastebimos kai kuriose pietinėse vyną gaminančiose šalyse. Pavyzdžiui, bendras vieno gyventojo suvartojimas Italijoje sumažėjo nuo maždaug 63 l iki maždaug 47 l, o Prancūzijoje – nuo maždaug 67 l iki maždaug 58 l.

[19] Tikrosios SVKI eilutės prasideda nuo 1997 m. Duomenys iki 1997 yra paremti pakaitiniu SVKI. Buvo naudojami toliau nurodyti SVKI metiniai pokyčiai: 1993 m.: 3,4 %; 1994 m.: 2,8 %; 1995 m.: 2,8 %; 1996 m.: 2,4 %; 1997 m.: 1,7 %; 1998 m.: 1,3 %; 1999 m.: 1,2 %; 2000 m.: 1,9 %; 2001 m.: 2,2 %; 2002: 2,1%.

45. Rezultatai, kurie būtų gauti po minimalių tarifų revalorizacijos taikant tokį procentinį padidėjimą:

Prekė	*tarifas, už*	*Dabartinis minimalus tarifas*	*Indeksuotas minimalus tarifas 2003 1 1(dabartinis tarifas x 1,24)*
Vynas (neputojantis ir putojantis)	**hl**	**0 EUR**	**0 EUR**
Alus	**hl/laipsnį pagal Platono vienetų skalę** **arba** **hl/alkoholio laipsnį**	**0,748 EUR** **arba** **1,87 EUR**	**0,93 EUR** **arba** **2,32 EUR**
Tarpiniai produktai	**hl**	**45 EUR**	**56 EUR**
Alkoholis	**grynojo alkoholio hl**	**550 EUR**	**682 EUR**

46. Jei tokia revalorizacija būtų įvykusi 2004 m. gegužės 1 d., kai kurios valstybės narės būtų turėjusios didinti savo tarifus:

a) Tarifą alui būtų reikėję didinti septyniose valstybėse narėse (Liuksemburge, Vokietijoje, Ispanijoje, Čekijos Respublikoje, Lietuvoje, Latvijoje ir Maltoje);

b) Tarpiniams produktams taikomą tarifą būtų reikėję didinti septyniose valstybėse narėse (Graikijoje, Ispanijoje, Italijoje, Portugalijoje, Vengrijoje, Maltoje ir Kipre);

c) Spiritui taikomą tarifą būtų reikėję didinti trijose valstybėse narėse (Italijoje, Kipre ir Slovakijoje).

47. Daugelis valstybių narių atsakymuose į klausimyną pareiškė pritariančios minimalių tarifų didinimui atsižvelgiant į infliaciją, kad nesumažėtų jų tikroji vertė. Vis dėlto, kai kurios iš šių valstybių didintų tarifus tik tuo atveju, jei būtų įvestas teigiamas tarifas vynui, siekdamos išvengti didesnių iškraipymų tarp vyno ir kitų alkoholinių gėrimų, nors tarifų reguliavimas dėl infliacijos, neįvedant teigiamo tarifo vynui, tik atkurtų padėtį, kuri buvo 1993 m. sausio 1 d. Pirmojoje ataskaitoje pažymėta, kad buvo nemažas taikomų tarifų sąstingis, bei nurodyta, kad tuo remiantis buvo galima daryti prielaidą, kad nulinis tarifas vynui galėjo riboti galimybę keisti tarifus kitiems alkoholio produktams tiek tose pačiose valstybėse narėse, tiek kaimyninėse valstybėse narėse. Tačiau daugelis šių valstybių narių laikosi nuomonės, kad padėtis kiekvienoje valstybėje narėje yra skirtinga, ir kad ji, be kita ko, priklauso nuo tradicijų, kultūros ir vartojimo vietos bei laiko.

Tikroji tarifų vertė – Išvados

48. Didinant minimalius tarifus, siekiant atsižvelgti į infliaciją, ne visuomet pavyksta padidinti jų tikrąją vertę. Kita vertus, tuo atveju, jei nepavyks palaikyti konkrečių minimalių tarifų, kurie atitiktų infliaciją, tikroji šių tarifų vertė mažės. Vadinasi, siekiant užtikrinti vidaus rinkos be fiskalinių sienų veikimą, būtina bent jau padidinti minimalius tarifus, kad būtų išlaikytas tarifų lygis, kuriam 1992 m. pritarė Taryba. Šiomis aplinkybėmis reikėtų pažymėti, kad, atsižvelgiant į infliaciją, buvo padidinti minimalūs tarifai kitoms akcizais apmokestinamoms prekėms (tabako produktams ir mineralinėms alyvoms). Tačiau galiojanti alkoholio akcizo sistema – tai minimalių tarifų sistema, ir valstybės narės, atsižvelgdamos į infliaciją, gali didinti taikomus tarifus, nekeisdamos esamos sistemos.

49. Kalbant apie alkoholinius gėrimus, kelios valstybės narės vis dėlto sieja tarifų didinimą su teigiamo minimalaus tarifo vynui įvedimu, o šis klausimas tebėra labai prieštaringas (žr. 3.5.2. skyrių).

3.5. Platesni Sutarties tikslai

50. Direktyvos 92/84/EEB 8 straipsnyje reikalaujama, kad, peržiūrint alkoholiniams gėrimams taikomus tarifus, būtų atsižvelgiama į platesnius Sutarties tikslus. Šioje ataskaitoje taip pat yra svarbu aptarti sveikatos politiką, žemės ūkio politiką, regioninius tikslus, kaimo plėtrą ir kultūros klausimus. Kiti svarstytini klausimai – plėtra ir siūlomų priemonių poveikis šalims kandidatėms.

3.5.1. Sveikatos ir socialinė politika

51. Sutarties 152 straipsnyje numatyta, kad žmonių sveikatos aukšto lygio apsauga užtikrinama nustatant ir įgyvendinant visas Bendrijos politikos ir veiklos kryptis. Šiuo klausimu pirmojoje ataskaitoje buvo paminėta, kad alkoholio apmokestinimas yra potenciali priemonė atgrasinti nuo pernelyg didelio suvartojimo, kuri taip pat gali padėti pasiekti teigiamų rezultatų mažinant problemas, susijusias su alkoholio vartojimu, alkoholizmu ir piktnaudžiavimu alkoholiu. Tačiau per pastaruosius kelerius metus, medicininėse išvadose taip pat buvo nurodytas teigiamas alkoholinių gėrimų poveikis sveikatai, jei šie gėrimai yra vartojami saikingai.

52. Nacionaliniu lygiu dauguma valstybių narių savo atsakymuose į klausimyną nurodė, kad sveikatos politikos interesai neturi įtakos tarifų lygiui, nors kai kurios iš jų pridūrė, jog egzistuoja spaudimas iš sveikatos organizacijų. Tik viena valstybė narė (Švedija) pareiškė, kad sveikatos tikslai yra svarbiausi nustatant mokesčio dydį. Kitoms didelius mokesčius taikančioms šalims (pavyzdžiui, Suomijai, JK ir Danijai) šis klausimas dabar tapo ne toks aktualus, nei jis buvo anksčiau. Tai galima paaiškinti JK pastebėjimu, kad egzistuoja prieštaringi moksliniai įrodymai apie alkoholio teikiamą naudą bei keliamus pavojus.

53. Gamintojai pabrėžia, jog jie propaguoja atsakingą požiūrį į alkoholio vartojimą. Gamintojų nuomone, didžioji dauguma Europos vartotojų vartoja alkoholį protingai, saikingai ir su malonumu. Jie taip pat mano, kad sakingai vartojamas alkoholis gali turėti teigiamą poveikį sveikatai, nepriklausomai nuo gėrimo rūšies. Anot jų, politikos kryptys, kuriomis siekiama apskritai sumažinti vienam gyventojui tenkantį suvartojimą taikant didelius mokesčius, nėra nukreiptos į tuos, kurie piktnaudžiauja

šiuo produktu, o patirtis rodo, kad dėl tokio požiūrio gali atsirasti nenumatytas neigiamas rezultatas (pvz., kontrabanda ir neteisėta gamyba).

54. Sveikatos organizacijos, o ypač *Eurocare* (propaguojanti alkoholio daromos žalos prevenciją Europoje) laikosi nuomonės, kad mokesčiai turėtų užtikrinti aukštą kainų lygį, kadangi yra aiškus ryšys tarp kainų ir suvartojimo. Be to, jų nuomone, alkoholio mokesčiai turėtų būti naudojami finansuoti veiklą alkoholio kontrolės srityje, įskaitant švietimą apie sveikatą, alkoholio politikos tyrimą ir paramą sveikatos tarnyboms. Kalbant apie pastarąjį aspektą, jos nurodo, kad Augimo, konkurencingumo ir užimtumo Baltojoje knygoje[20] Komisija paragino perimti alkoholinių gėrimų vartojimo išorines sąnaudas. Kalbant apie teigiamas alkoholio vartojimo pasekmes, *Eurocare*, ragindama labai atsargiai vertinti alkoholio vartojimo naudingumą, pritaria nuomonei, kad gėrimų skirtumai yra minimalūs: pasirodo, kad naudingiausias yra vyne, aluje ir spirite esantis alkoholis, o ne kitos gėrimų sudedamosios dalys.

Sveikatos ir socialinė politika - išvados

55. Nustatydamos tarifus, dauguma valstybių narių paprastai neatsižvelgia į sveikatos politikos interesus, nors galiojančiuose EB teisės aktuose, nustatančiuose tik minimalius tarifus, joms yra suteikta nemaža laisvė integruoti visuomenės sveikatos interesus į jų mokesčių politikos kryptis. Bet kuriuo atveju, norint, kad akcizo mokestis atliktų ilgalaikį vaidmenį tiek mažinant bendrą suvartojimą, tiek panaudojant jį kaip priemonę perimti išorines arba socialines sąnaudas, susijusias su piktnaudžiavimu alkoholiu, kai kurios valstybės narės mano, kad mažiausiai, ką reikėtų padaryti – padidinti minimalius tarifus atsižvelgiant į infliaciją.

3.5.2. Žemės ūkio politika

56. Vynas yra žemės ūkio produktas, apibrėžtas Sutartyje. 14 iš 25 valstybių narių akcizo vynui arba iš viso netaiko, arba taiko labai nedidelį akcizą vynui (12 valstybių – netaikomas, o Prancūzijoje ir Vengrijoje taikomas labai nedidelis akcizas). Teigiamo akcizo mokesčio vynui įvedimas galėtų atsiliepti vyno suvartojimui ir bendram vyno rinkos organizavimui. Vyną gaminančios valstybės narės visuomet rėmėsi žemės ūkio politika, kad pateisintų nulinio tarifo vynui taikymą. Kai kurios iš jų nurodo sunkią vynuogių augintojų padėtį, dėl kurios neįmanoma taikyti teigiamo tarifo vynui.

57. Tuo metu, kai buvo patvirtinta pirmoji ataskaita, pagal Bendrąją žemės ūkio politiką buvo pradėta bendro vyno rinkos organizavimo reforma. Reforma buvo siekiama spręsti susidariusią padėtį, kuriai būdinga perprodukcija ir mažėjantis suvartojimas, vyną, ypač stalo vyną, gaminančiose valstybėse narėse. Bendro vyno rinkos organizavimo reforma buvo baigta 1999 m.[21] Nauju bendru rinkos organizavimu (BRO) siekiama geresnės vyno pasiūlos ir paklausos pusiausvyros. Kai kurie pagrindiniai aspektai – apribojimai naujų vynuogynų sodinimui ir gamybos potencialo perplanavimas, kad būtų sumažinta stalo vynų gamybos apimtis ir sodinamos tokios vynuogių veisles, iš kurių gaminamas aukštesnės kokybės vynas,

---

20 „Augimas, konkurencingumas ir užimtumas – iššūkiai ir būdai pereiti į 21-ąjį amžių – Baltoji knyga“ – KOM(93) 700, 1993 12 5.

21 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1493/1999 (OL L 179, 1999 7 14).

geriau atitinkantis rinkos poreikius. Buvo pritaikytos atitinkamos rinkos intervencijos priemonės (daugiausia finansinė parama vyno distiliavimui, saugojimui, misos naudojimui ne tik vyno gamybai, bet ir kitiems tikslams). Būtent, buvo sumažintas privalomų distiliavimo priemonių skaičius iki dviejų, ir buvo įvesta distiliavimo krizės atveju priemonė, jei išskirtiniu atveju atsirastų rinkos trikdymų. Toks naujas BRO – tai žingsnis link tikslingesnių priemonių ir vynuogininkystės perorientavimo aukštesnės kokybės produktų gamybai.

58. Pritariant nulinio vyno tarifo taikymui, yra tvirtinama, kad nulinis tarifas – būtina pagalbinė priemonė, užtikrinanti, kad nebūtų prieštaraujama vienam iš pagrindinių bendro vyno rinkos organizavimo tikslų – pusiausvyrai rinkoje. Iš tiesų, jei įvedus teigiamą tarifą, sumažėtų vartojimas, tai galėtų neigiamai atsiliepti rinkos pusiausvyrai. Be to, sumažėjus vartojimui, artimiausiu metu prireiktų daugiau rinkos intervencijos priemonių, daugiausia distiliuojant vyno perteklių į alkoholį. Didelės šio distiliavimo sąnaudos yra kompensuojamos iš Bendrijos biudžeto. Kita vertus, nulinis tarifas yra bendra netikslinė priemonė, kuri taip pat taikytina besiplečiantiems aukštesnės kokybės vynų ir importuojamų vynų, kuriems rasti rinką yra ne taip sunku arba iš viso nesunku, rinkos segmentams. Be to, pagrindinės struktūrinės problemos daugiausia atsiranda dėl besikeičiančių vartojimo modelių vyną gaminančiose valstybėse narėse. Tai galima paaiškinti remiantis konkurencijos tyrimo, kurio metu taip pat buvo nagrinėjama kaip kinta vienam gyventojui tenkantis įvairių produktų suvartojimas, rezultatais. Vienam gyventojui tenkantis vyno suvartojimas pietinėse valstybėse narėse (Ispanijoje, Prancūzijoje, Italijoje ir Portugalijoje) per pastaruosius trejus dešimtmečius žymiai sumažėjo, nors išlieka aukštas, palyginti su negaminančiomis vyno šalimis. Pusiausvyra iš dalies buvo išlaikyta, nes vyno paklausa išaugo tose šalyse, kuriose taikomi aukšti akcizo vynui tarifai ir kurios tradiciškai buvo laikomos šalimis, kur daugiausia geriamas alus. Priešingai, per paskutinįjį 20 amžiaus dešimtmetį vienam gyventojui tenkantis alaus suvartojimas pietinėse Europos valstybėse narėse (Graikijoje, Portugalijoje, Italijoje ir Ispanijoje) žymiai išaugo ir šiek tiek sumažėjo daugelyje šiaurinių valstybių narių (Austrijoje, Belgijoje, Vokietijoje, Danijoje, JK, Liuksemburge ir Nyderlanduose).

59. Vyną gaminančios šalys ir vyno gamintojai apskritai stipriai priešinasi teigiamo minimalaus tarifo vynui įvedimui. Jie tvirtina, kad daugelyje vyną gaminančių valstybių narių vynas niekada nebuvo apmokestinamas akcizais, kad vynas yra neatskiriama jų kultūros dalis ir kad dėl politinių priežasčių būtų sunku įvesti privalomą mokestį vynui. Jie taip pat teigia, kad vyną gaminančiose valstybėse narėse, kurios taiko nulinį tarifą arba labai nedidelį kontrolinį mokestį, suvartojama apie 85 % viso ES suvartojamo vyno kiekio, o tai reiškia, kad galimos vidaus rinkos problemos yra susijusios tik su nedidele ES suvartojamo vyno dalimi – 15 %. Jie taip pat tvirtino, kad nulinis tarifas vynui yra būtina pagalbinė priemonė, padedanti siekti bendro vyno rinkos organizavimo tikslų, ir kad naujų privalomų, nors ir nedidelių, mokesčių įvedimas vyną gaminančiose šalyse esant dabartinei padėčiai vyno rinkoje būtų laikomas žalingu. Be to, baiminamasi, kad gali būti imtasi papildomų veiksmų, dėl kurių išaugtų minimalus vyno mokesčių lygis. Be to, jie mano, kad teigiamas mokestis vynui iš viso nepadėtų išspręsti vidaus rinkos problemų, kurias sukelia ryškūs mokesčių skirtumai tarp didelius ir mažus mokesčius taikančių valstybių narių.

60. Galiausiai, taip pat yra teigiama, kad, apmokestinus vyną, šimtams tūkstančių smulkių vynuogių augintojų ir administracijoms vyną gaminančiose valstybėse

narėse atsirastų arba padidėtų administracinio darbo našta, kuri būtų neproporcinga pajamoms, gaunamoms taikant šią priemonę. Tačiau kalbant apie judėjimą Bendrijos viduje, ši našta gali būti mažesnė nei tikimasi, nes vyno produkcijos kokybei ir judėjimui taikoma griežta kontrolė pagal bendrą vyno rinkos organizavimą ir Direktyvą 92/12/EEB.

Žemės ūkio politika - Išvados

61. Iš pirmiau aprašytų pozicijų aišku, kad vyno apmokestinimas tebėra labai prieštaringas ir politiškai jautrus klausimas. Kai kurioms vyno negaminančioms valstybėms narėms reikėtų keisti minimalius tarifus bet kurios rūšies alkoholiniams gėrimams, jei būtų įvestas teigiamas minimalus akcizo tarifas vynui. Kita vertus, vyną gaminančios šalys ir toliau priešinasi minimalaus akcizo tarifo vynui įvedimui.

62. Jei pasirodys, kad yra labai sunku pakeisti esamus minimalius tarifus, kils kitas svarbus klausimas. Būtent, ar yra pagrindas išlaikyti esamą akcizais apmokestinamų prekių kontrolės sistemą (judėjimo taikant laikino akcizo mokėjimo atidėjimo režimą sistema, tarp registruotų akcizais apmokestinamų prekių sandėlių, garantijų nustatymas, pridedami dokumentai ir kt.) vynui ir alui, kuriems taikomo akcizo absoliutus lygis yra mažesnis nei šiems produktams taikomas PVM, mažiausiai 10 iš 15, o šiuo metu 20 iš 25, valstybių narių.

3.5.3. Europos Sąjungos plėtra

63. Valstybės narės, prisijungusios prie ES 2004 m. gegužės 1 d, jau taiko alkoholiniams gėrimams tarifus, kurie yra lygūs arba viršija galiojančius minimalius tarifus. Kitos šalys kandidatės, su kuriomis vedamos stojimo derybos (Rumunija ir Bulgarija), taip pat paprašė, kad po prisijungimo prie ES joms būtų suteikti pereinamieji laikotarpiai, kol jos pasieks dabartinį minimalių tarifų lygį. **Prieduose B1 – B4** yra pateikiami alkoholiui ir alkoholiniams gėrimams taikomi akcizo tarifai valstybėse narėse, kurios prisijungė prie ES 2004 m. gegužės 1 d., ir šalyse kandidatėse.

3.6. Nagrinėjimo laikotarpis

64. Direktyvos 92/84/EEC 8 straipsnyje numatyta, kad kas dveji metai, Taryba, remdamasi Komisijos ataskaita ir, jei reikia, Komisijos pasiūlymu, išnagrinėja šioje Direktyvoje nustatytus akcizo tarifus ir, po konsultacijų su Europos Parlamentu, vienbalsiai tvirtina būtinas priemones.

65. Komisija laikosi nuomonės, kad dvejų metų laikotarpis yra per trumpas norint išsamiai išnagrinėti vidaus rinkos veikimą bei kitus aspektus, į kuriuos reikia atsižvelgti Komisijos ataskaitoje, ir siekiant pateikti tinkamą perspektyvą pokyčiams valstybių narių teisės aktuose įvertinti. Ketverių metų laikotarpis būtų tinkamesnis įvertinti vidaus rinkos veikimą ir bet kokių galimų teisės aktų pakeitimų pasekmes. Dėl šios priežasties, į būsimą pasiūlymą keisti egzistuojančią Bendrijos alkoholio mokesčių sistemą reikėtų įtraukti Direktyvos 92/84/EEB 8 straipsnio pakeitimą, kuriuo būtų numatyta atlikti peržiūrą ne kas dvejus, o kas ketverius metus.

4. ALKOHOLINIAMS GĖRIMAMS TAIKOMŲ AKCIZO TARIFŲ STRUKTŪRA

66. Nors Direktyvos 92/84/EEB 8 straipsnyje yra numatytas reikalavimas, įpareigojantis Komisiją pateikti ataskaitą apie šioje Direktyvoje nustatytus tarifus, Komisija mano, kad peržiūros metu taip pat būtų galima nagrinėti mokesčių struktūros pokyčius, kadangi šis klausimas yra glaudžiai susijęs su tarifų klausimu. Tai ypač svarbu nagrinėjant klausimus, susijusius su alkoholinių gėrimų klasifikacija į kategorijas, apibrėžtas struktūrų direktyvoje (Direktyva 92/83/EEB). Trys toliau nurodyti klausimai iškilo konsultacijų metu prieš išleidžiant šią ataskaitą.

a) Skirtingas vyno ir putojančio vyno vertinimas;

b) KN (muitų nomenklatūros) kodų, naudojamų prekių kategorijoms apibrėžti, pritaikymas;

c) Prekių klasifikacija akcizo mokesčio tikslais.

4.1. Skirtingas vyno ir putojančio vyno vertinimas;

67. Šiuo metu direktyvos 92/83/EEB ir 82/84/EEB suteikia valstybėms narėms galimybę taikyti skirtingus tarifus vynui ir putojančiam vynui. Kaip parodyta **B1 priedo** lentelėje, 8 valstybės narės (Airija, Jungtinė Karalystė, Danija, Nyderlandai, Belgija, Prancūzija, Vokietija ir Austrija) šiuo metu naudojasi tokia galimybe.

68. Šiuo metu Vokietija ir Austrija taiko nulini tarifą neputojančiam vynui, tačiau jos taiko gana didelį tarifą putojančiam vynui. Belgijoje, Danijoje, Prancūzijoje, Jungtinėje Karalystėje, Airijoje ir Nyderlanduose putojančiam vynui taikomas tarifas yra didesnis už (teigiamą) tarifą, taikomą neputojančiam vynui (žr. **B1 priedą**). Keturios valstybės narės (Vokietija, Belgija, Nyderlandai ir Austrija) taip pat taiko skirtingus tarifus putojantiems tarpiniams produktams ir neputojantiems tarpiniams produktams (**žr. B3 priedą**).

69. Šis skirtumas Direktyvose atsirado dėl to, kad šios valstybės narės istoriškai laiko putojantį vyną „prabangiu produktu“. Kyla klausimas, ar toks skirtumas tebėra pagrįstas, kadangi panašiomis progomis abiejų produktų vartojama vis daugiau. Be to, abiejose kategorijose yra ne tik vynas, kurį galima laikyti "prabangiu" produktu, bet taip pat ir labai pigūs produktai (pvz. klasifikuojami vynai ir stalo vynai).

70. Dėl „putojančio vyno“ apibrėžimo Direktyvos 92/83/EEC 8 straipsnyje galimi nesąžiningi su mokesčiais susiję rezultatai. Pagal 8 straipsnyje pateiktą apibrėžimą terminas „putojantis vynas“ reiškia produktus, kurie „laikomi buteliuose, turinčiuose grybo formos kamščius, kuriuos laiko specialūs raiščiai ar tvirtikliai, arba jie yra veikiami ypatingo iki trijų ar daugiau barų spaudimo dėl skystyje esančio anglies dvideginio“. Abu kriterijus galima būtų laikyti sutartiniais. Pusiau putojantys vynai, kurie yra veikiami šiek tiek mažesnio nei trijų barų spaudimo, nebus apmokestinami akcizu, kuris taikomas putojantiems vynams, ir jiems bus galima taikyti mažesnį (netgi nulinį) tarifą, kuris taikomas neputojančiam vynui, jei tik gamintojas panaudos skirtingos formos kamštį. Todėl kyla klausimas: ar toks skirtingas vertinimas turėtų išlikti, o gal putojantys vynai ir tarpiniai produktai turėtų būti vertinami taip pat, kaip ir neputojantys vynai ir tarpiniai produktai.

4.2. KN (muitų nomenklatūros) kodų, naudojamų prekių kategorijoms apibrėžti, pritaikymas

71. Siekiant apibrėžti įvairias alkoholinių gėrimų kategorijas, Direktyvoje 92/83/EEC didžia dalimi remiamasi KN kodais. Minėtos direktyvos 26 straipsnyje nurodyta, kad šioje direktyvoje pateikiamos nuorodos į KN kodus yra nuorodos į Kombinuotąją nomenklatūrą, kuri galiojo šios direktyvos priėmimo metu (1992 m. spalio 19 d.). Pasikeitus klasifikacijai, ūkio subjektai turi naudoti kitus KN kodus toms pačioms prekėms, pastarosioms judant tarp valstybių narių ir tarp ES bei trečiųjų šalių. Siekiant atspindėti galimus KN kodų pasikeitimus ir vertinimo pasikeitimus (pvz., Suderintos sistemos aiškinamųjų pastabų pakeitimai) ir supaprastinti tiek ūkio subjektų, tiek administracijų darbą, **reikėtų daryti nuorodą į pačiais naujausiais duomenimis paremtus taikomus KN kodus.** Be to, norėdama supaprastinti šios nuorodos į taikomus KN kodus tikslinimą, Komisija teikia valstybėms narėms svarstyti, **ar tokie sprendimai ateityje turėtų būti priimami vadovaujantis Direktyvos 92/12/EEB 24 straipsnyje nustatyta tvarka** (dalyvaujant Akcizų komitetui, kaip sutarta dėl energetikos produktų Tarybos direktyvos 2003/96/EB 2 straipsnio 5 dalyje[22]).

4.3. Prekių klasifikacija akcizo mokesčio tikslais

72. 4.2 skyriuje pasiūlyti pakeitimai palengvintų ūkio subjektų ir administracijų veiklą, tačiau neišspręstų problemų, susijusių su alkoholinių gėrimų klasifikacija į Direktyvoje 92/83/EEB numatytas įvairias alkoholinių gėrimų kategorijas. Šių kategorijų apibrėžimuose visuomet yra pateikiama nuoroda į KN kodus. Todėl, prieš priimant sprendimą dėl prekės vertinimo akcizo mokesčio tikslais, pirmiausia reikia priimti sprendimą dėl šios prekės muitų klasifikacijos.

73. Neseniai tiek prekybininkai, tiek nacionalinės administracijos išdėstė Komisijos tarnyboms su klasifikacija susijusias problemas, nes dėl skirtingos klasifikacijos atskirose valstybėse vienas ir tas pats produktas yra nevienodai apmokestinamas. Dauguma iškeltų problemų yra susijusios su skirtumu tarp produktų, žymimų KN kodu 2206 (kuriuo taip pat žymimi kiti fermentuoti gėrimai) ir KN kodu 2208 (kuriuo taip pat žymimas spiritas). Harmonizuotos sistemos aiškinamosiose pastabose dėl 2206 antraštės leidžiama, kad „kituose fermentuotuose gėrimuose“ kaip priedas būtų naudojamas distiliuotas alkoholis, tačiau nenurodoma, koks gali būti distiliuoto alkoholio kiekis minėtų gėrimų sudėtyje. Valstybės narės tai interpretuoja labai skirtingai, ir dėl to susidaro tokia padėtis, kad vienos valstybės narės tą patį produktą priskiria "kitiems fermentuotiems gėrimams" arba "tarpiniams produktams", o kitos valstybės narės tokį produktą priskiria „spiritui“.

Galimi sprendimai

74. Pagal galiojančius ES akcizo teisės aktus (Direktyva 92/83/EEB), kuriuose nurodyti KN kodai yra alkoholinių gėrimų klasifikacijos pagrindas, problemą, susijusią su skirtinga alkoholinių gėrimų klasifikacija, galima išspręsti tik **suvienodinus muitinės taisyklių interpretavimą ir taikymą šių prekių klasifikacijai pagal KN**.

---

[22] 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyva 2003/96/EB, pakeičianti Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą (OL L 283, 2003 10 31, p.51).

75. Muitinio įvertinimo tikslais, ūkio subjektai iš savo šalių muitinės įstaigų gali gauti Privalomąją tarifinę informaciją (PTI), susijusią su importuojamų iš arba eksportuojamų į trečiąsias šalis prekių klasifikacija. PTI yra įvedama į Komisijos administruojamą duomenų bazę ir yra teisiškai galiojanti visose valstybėse narėse. Nors PTI yra teikiama kiekvienu konkrečiu atveju ir joje nėra bendrų prekių klasifikacijos pagal KN taisyklių, PTI pateikia tam tikrų nuorodų administracijoms ir prekybininkams, be to, ji taip pat gali padėti suvienodinti KN taisyklių taikymą klasifikuojant pagal KN. Tačiau negalima prašyti tokių gaminių PTI, kuriems nereikalingas muitas (pvz., nauji gaminiai, gaminami ES ir parduodami tik ES viduje). Norint padidinti PTI vertę akcizo mokesčio tikslais, galima būtų svarstyti apie tai, ar nereikia sudaryti galimybės ūkio subjektams iš savo šalių muitinės įstaigų įsigyti PTI, siekiant apskaičiuoti akcizą prekėms, kurių neplanuojama importuoti arba eksportuoti. Tam reikėtų iš dalies pakeisti atitinkamas muitinės kodekso nuostatas[23].

76. Kaip nurodyta pirmiau, kiekvienu konkrečiu atveju PTI teikia tik muitinės įstaigos, atsižvelgdamos į ūkio subjekto prašymą. Siekiant pabandyti sukurti aiškesnes bendras alkoholinių gėrimų klasifikavimo pagal KN taisykles, buvo įsteigta darbo grupė, sudaryta iš Komisijos tarnybų ir kelių valstybių narių muitinių administracijų atstovų. Ši darbo grupė mėgins nubrėžti aiškią skiriamąją liniją tarp KN kodų 2206 ir 2208. Tačiau tai labai sudėtinga, ir artimiausiu metu rezultatų nereikėtų tikėtis. Be to, nereikėtų pamiršti, kad bet kokios naujos muitinės taisyklės, susijusios su alkoholinių gėrimų klasifikacija pagal KN, iš viso neturės jokio poveikio apskaičiuojant akcizą, kol Direktyvos 92/83/EEB 26 straipsnyje nebus patikslinta nuoroda į KN kodus, kaip siūloma 71 punkte pirmiau. Pagaliau, klasifikuojant pagal KN, neatsižvelgiama ir neturėtų būti atsižvelgiama į tai, kokios bus šios klasifikacijos pasekmės prekių klasifikacijai akcizo mokesčio tikslais, o konkrečių prekių klasifikacija akcizo mokesčio tikslais gali netgi sukelti nepageidaujamų pasekmių.

77. Todėl Komisija laikosi nuomonės, kad reikėtų svarstyti ir **radikalesnius sprendimus, kad alkoholinių gėrimų klasifikacija akcizo mokesčio tikslais būtų mažiau priklausoma nuo klasifikacijos pagal KN**.

78. Viena galimybė būtų iš naujo apibrėžti akcizais apmokestinamų prekių kategorijas, naudojant tiktai žodinius apibūdinimus, be nuorodų į KN kodus, panašiai kaip yra apibrėžti tabako produktai Direktyvoje 95/59/EB. Tačiau gali atsitikti taip, kad tą padaryti bus labai sudėtinga, nes alkoholinių gėrimų rinkoje egzistuoja didelė prekių įvairovė. Be to, rinkoje nuolatos atsiranda naujų prekių, ir tai gali sukelti naujų klasifikacijos problemų.

79. Kita galimybė būtų derinti muitinės kodus su papildomais elementais, kurie turi būti numatyti Direktyvoje 92/83/EEB. Akcizo mokesčio tikslais tokie papildomi elementai, pavyzdžiui, maksimalus distiliuoto alkoholio kiekis, kurį galima naudoti fermentuotų gėrimų sudėtyje, kad pastarieji neprarastų „kitų fermentuotų gėrimų“ arba „tarpinių produktų“ savybių, galbūt padėtų nubrėžti skiriamąją liniją tarp

---

[23] 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, 12 straipsnį ir Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatų (1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 2454/93, išdėstantis Tarybos Reglamento (EEB) Nr. 2913/92 įgyvendinimo nuostatas) 5-14 straipsnius.

skirtingų alkoholinių gėrimų kategorijų tais atvejais, kai vien tik taikant KN kodus nėra iki galo aišku arba jei tai sukelia nepageidaujamas pasekmes mokesčių srityje. Tačiau, praktiškai taikant tokias taisykles, galima patirti nemažų sunkumų, kadangi gali būti nepaprastai sunku ir (arba) brangu nustatyti produkte esančio etilo alkoholio kilmę.

80. Pagaliau, reikėtų svarstyti galimybę įvesti naują alkoholinių gėrimų kategoriją, kuriai priklausytų „kiti fermentuoti gėrimai“, į kuriuos buvo papildomai įpilta alkoholio. Jei Direktyvoje 92/83/EEB pateikiami galiojantys apibrėžimai, skaičiavimo pagrindas ir akcizo tarifai nebus keičiami, „kiti fermentuoti gėrimai“ (KN 2206) galėtų būti apmokestinami atsižvelgiant į jų alkoholio koncentraciją. Be to, remiantis Direktyvos 92/83/EEB 3 straipsnio 2 dalyje pateiktu pavyzdžiu, valstybėms narėms galėtų būti leista skirstyti šiuos gėrimus į kategorijas, susidedančias iš ne daugiau kaip dviejų arba trijų alkoholio laipsnių vienai kategorijai, ir taikyti tą patį akcizo tarifą už visų gėrimų rūšių, priskirtinų kiekvienai kategorijai, hektolitrą. ES minimalūs tarifai šiems produktams galėtų būti nustatyti palaipsniui arba galėtų didėti, didėjant produkto alkoholio koncentracijai. Toks sprendimas sudarytų valstybėms narėms galimybę vienodai apmokestinti panašius produktus (fermentuotus produktus, į kuriuos buvo papildomai įpilta alkoholio), atsižvelgiant į jų alkoholio koncentraciją, ir tokiu būdu sumažėtų poreikis aiškiai atskirti produktus, kurie klasifikuojami pagal KN antraštes 2206 ir 2208. Reikėtų pažymėti, kad galiojantis „kitų fermentuotų gėrimų“ apibrėžimas liktų nepakitęs, o produktai, kuriems šiuo metu yra taikomas šis apibrėžimas (t. y. sidras arba kriaušių sidras), galėtų būti ir toliau apmokestinami kaip vynas pagal Direktyvos 92/83/EEB 15 straipsnį.

Išvados

81. Su akcizo mokesčiu alkoholiniams gėrimams susiję ES teisės aktai, kurie buvo priimti 1992 m. siekiant palengvinti fiskalinės kontrolės prie vidaus sienų panaikinimą, nuo to laiko nebuvo keičiami. Jais buvo siekiama nustatyti minimalius reikalavimus, kurie, kaip tuo metu buvo manoma, buvo būtini vidaus rinkos veikimui užtikrinti. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, Taryba, remdamasi Komisijos pateikta ataskaita, turi nuolatos peržiūrėti padėtį.

82. Dabartinėje ataskaitoje – antrojoje šiuo klausimu parengtoje ataskaitoje nuo vidaus rinkos sukūrimo, išryškinamos kelios tebeegzistuojančios problemos, susijusios su vidaus rinkos veikimu, su kuriomis susiduria nemažai valstybių narių. Nurodytos problemos kyla dėl kartais per didele mokesčių našta apmokestintų prekių, palyginti su jų pirmine verte, ir dėl didelių akcizo tarifų skirtumų tarp atskirų valstybių narių. Šias problemas galėtų padėti išspręsti geriau suderinti tarifai.

83. Atsižvelgiant į klausimo sudėtingumą ir į daugelį politiniu požiūriu jautrių šio klausimo aspektų, įskaitant platesnius Sutarties tikslus, regioninius, kaimo ir kultūrinius veiksnius, prie šios ataskaitos Direktyvos pasiūlymas nepridedamas. Šiame etape ataskaita yra siekiama pradėti viešas diskusijas Taryboje, Europos Parlamente ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitete. Remdamasi šių diskusijų rezultatais, Komisija nuspręs, ar teikti pasiūlymus, susijusius su visais ar kai kuriais šioje ataskaitoje nagrinėjamais klausimais.

A priedas

Pajamos iš akcizo mokesčio alkoholiniams gėrimams, tabako produktams ir mineralinėms alyvoms (2001 m.) absoliučiais skaičiais, išreikštos visų akcizo pajamų procentu ir BVP procentu

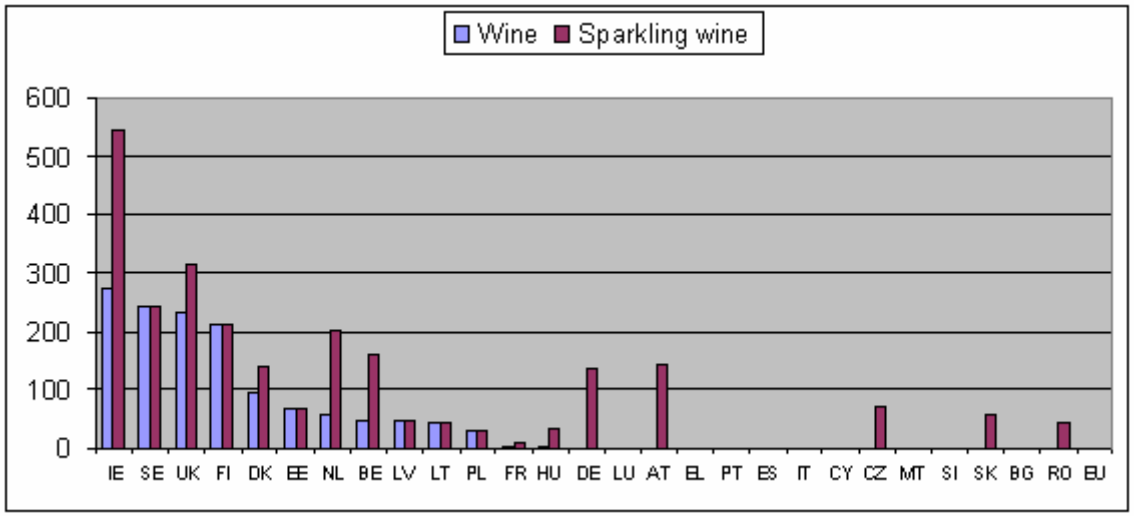
	GDP in million EUR	Excise duty receipts										
		In million EUR				As a % of total excise receipts			As a % of GDP			
		Total	Mineral oil	Tobacco products	Alcoholic drinks	Mineral oil	Tobacco products	Alcoholic drinks	Total	Mineral oil	Tobacco products	Alcoholic drinks
B	254.282	5.235	3.387	1.275	573	64,7%	24,4%	10,9%	2,06%	1,33%	0,50%	0,23%
DK	177.840	4.418	2.819	1.019	580	63,8%	23,1%	13,1%	2,48%	1,58%	0,57%	0,33%
D	2.071.200	54.806	39.331	12.025	3.450	71,8%	21,9%	6,3%	2,65%	1,90%	0,58%	0,17%
EL	130.927	4.558	2.283	2.006	269	50,1%	44,0%	5,9%	3,48%	1,74%	1,53%	0,21%
E	651.641	15.340	9.450	4.798	1.091	61,6%	31,3%	7,1%	2,35%	1,45%	0,74%	0,17%
F	1.463.722	33.549	22.780	8.190	2.578	67,9%	24,4%	7,7%	2,29%	1,56%	0,56%	0,18%
IRL	114.479	3.326	1.375	1.142	809	41,3%	34,3%	24,3%	2,91%	1,20%	1,00%	0,71%
I	1.220.147	32.602	24.412	7.444	746	74,9%	22,8%	2,3%	2,67%	2,00%	0,61%	0,06%
L	21.510	974	597	347	30	61,3%	35,6%	3,1%	4,53%	2,78%	1,61%	0,14%
N	429.172	7.746	5.223	1.677	846	67,4%	21,6%	10,9%	1,80%	1,22%	0,39%	0,20%
A	211.857	4.406	2.876	1.234	296	65,3%	28,0%	6,7%	2,08%	1,36%	0,58%	0,14%
P	122.978	3.575	2.228	1.100	247	62,3%	30,8%	6,9%	2,91%	1,81%	0,89%	0,20%
FIN	135.791	4.152	2.264	588	1.300	54,5%	14,2%	31,3%	3,06%	1,67%	0,43%	0,96%
S	244.905	6.577	4.540	807	1.230	69,0%	12,3%	18,7%	2,69%	1,85%	0,33%	0,50%
UK	1.596.986	59.113	35.454	12.489	11.169	60,0%	21,1%	18,9%	3,70%	2,22%	0,78%	0,70%
EU	**8.847.436**	**240.377**	**159.019**	**56.141**	**25.216**	**66,2%**	**23,4%**	**10,5%**	**2,72%**	**1,80%**	**0,63%**	**0,29%**

B1 priedas

Vynui ir putojančiam vynui taikomi akcizo tarifai (2004 5 1)

Member States	Wine	Sparkling wine
	Rate In EUR per hl	
IE	273	546
SE	243	243
UK	232	313
FI	212	212
DK	95	142
EE	67	67
NL	59	201
BE	47	161
LV	46	46
LT	44	44
PL	29,8	29,8
FR	3,4	8,4
HU	3,2	36
DE	0	136
LU	0	0
AT	0	144
EL	0	0
PT	0	0
ES	0	0
IT	0	0
CY	0	0
CZ	0	73
MT	0	0
SI	0	0
SK	0	58
Candidate countries		
BG	0	0
RO	0	42
EU	***0***	***0***

Vynui ir putojančiam vynui taikomi akcizo tarifai (2004 5 1)

B2 priedas

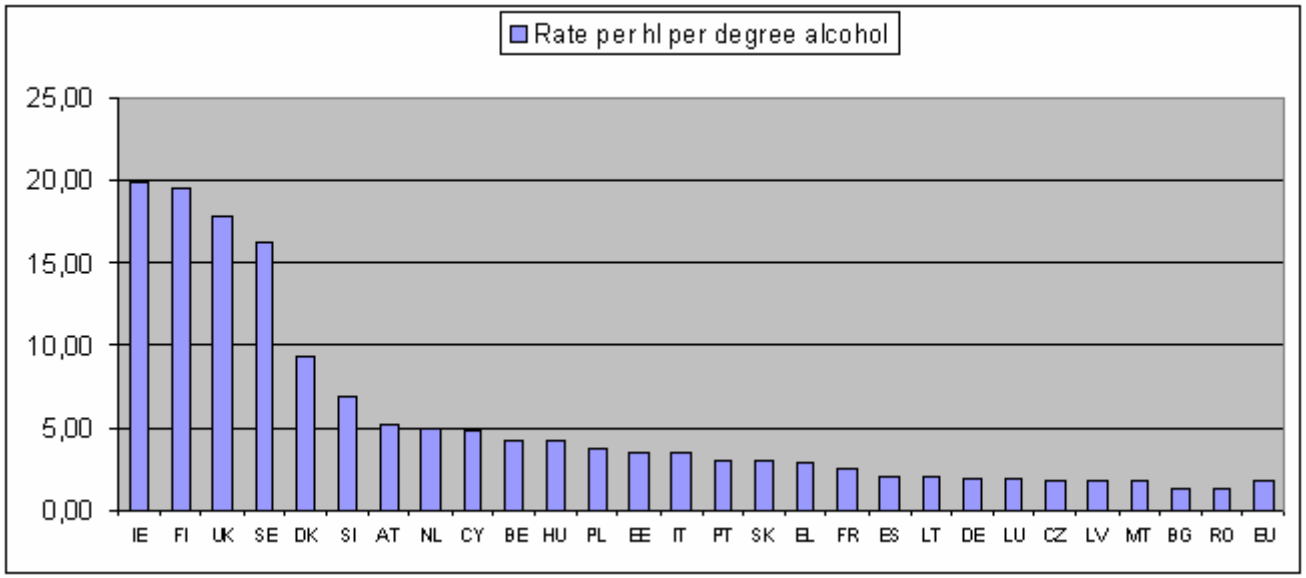
Alui taikomi akcizo tarifai (2004 5 1)

Member States	In EUR per hl per degree alcohol[1][2]	In EUR per litre of beer at 5°	
IE	19,87	0,99	
FI	19,45	0,97	
UK	17,87	0,89	
SE	16,18	0,81	
DK	9,31	0,47	
SI	6,98	0,35	
AT	5,20	0,26	
NL	5,02	0,25	
CY	4,79	0,24	
BE	4,28	0,21	
HU	4,14	0,21	
PL	3,75	0,19	
EE	3,52	0,18	
IT	3,48	0,17	
PT	3,04	0,15	
SK	3,03	0,15	
EL	2,83	0,14	
FR	2,60	0,13	
ES	2,03	0,10	
LT	2,03	0,10	
DE	1,98	0,10	
LU	1,98	0,10	
CZ	1,88	0,09	
LV	1,88	0,09	
MT	1,87	0,09	
Candidate countries			
BG	1,35	0,07	
RO	1,37	0,07	
EU	**1,87**	**0,09**	

[1] Rate applied on beer of an actual alcoholic strength of 5% by volume

[2] For Member States taxing beer per degree Plato, conversion into degree alcohol has been made assuming that 1 degree alcohol equals 2,5 degree Plato

Alui taikomi akcizo tarifai (2004 5 1)

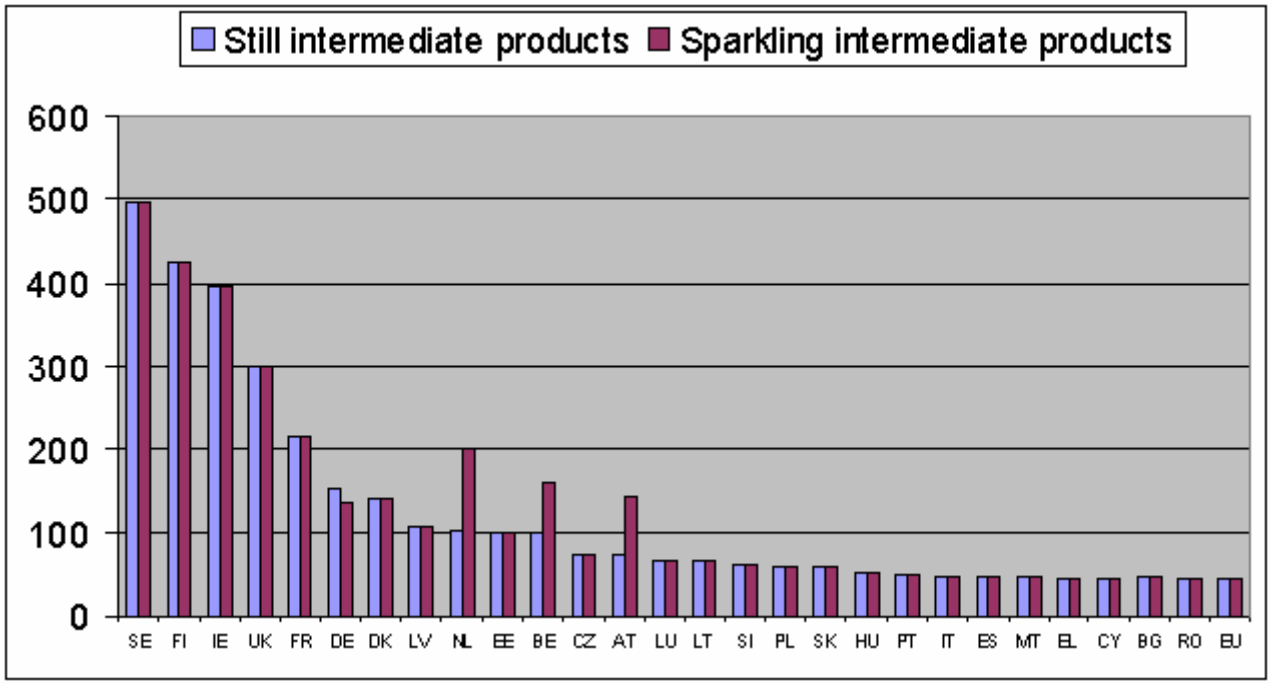

B3 priedas

Tarpiniams produktams taikomi akcizo tarifai (2004 5 1)

Member States	Still intermediate products	Sparkling intermediate products
	Rate in EUR per hl	
SE	497	497
FI	424	424
IE	396	396
UK	300	300
FR	214	214
DE	153	136
DK	142	142
LV	108	108
NL	103	201
EE	102	102
BE	99	161
CZ	73	73
AT	73	144
LU	67	67
LT	67	67
SI	64	64
PL	60	60
SK	58	58
HU	52	52
PT	51	51
IT	50	50
ES	49	49
MT	47	47
EL	45	45
CY	45	45
Candidate countries		
BG	46	46
RO	45	45
EU	***45***	***45***

Tarpiniams produktams taikomi akcizo tarifai (2004 5 1)

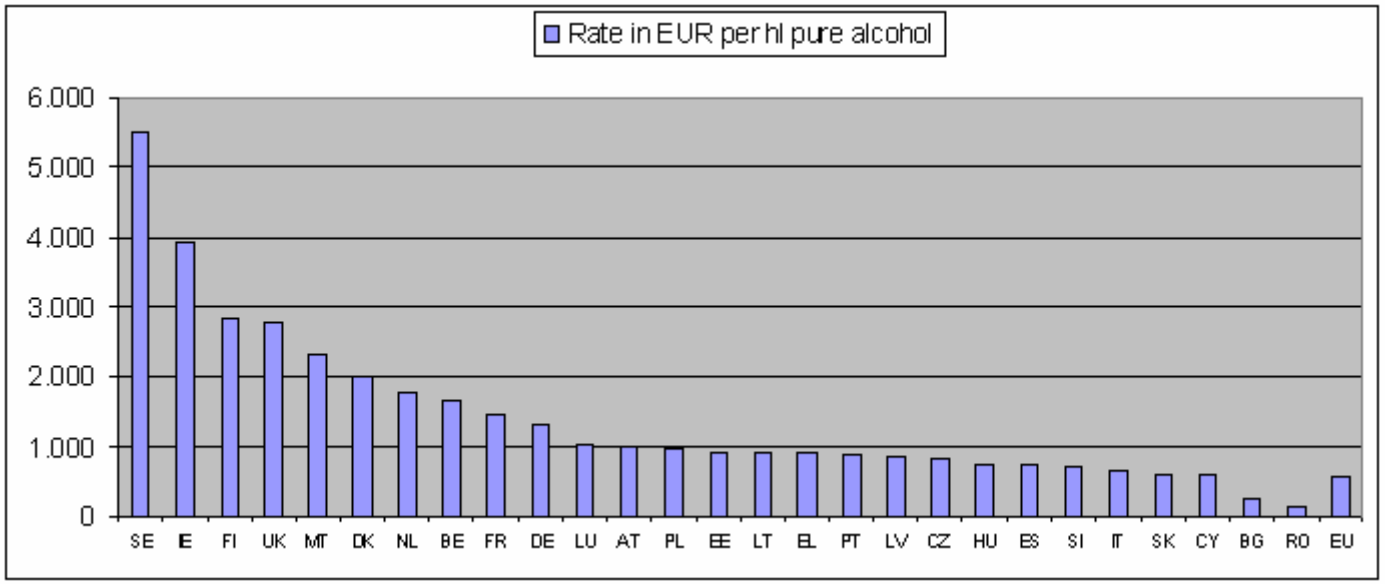

B4 priedas

Etilo alkoholiui ir spiritui taikomi akcizo tarifai (2004 5 1)

	Rate in EUR per hl pure alcohol	Rate in EUR per litre of spirits at 40°
Member States		
SE	5.519	22,1
IE	3.925	15,7
FI	2.825	11,3
UK	2.776	11,1
MT	2.332	9,3
DK	2.020	8,1
NL	1.775	7,1
BE	1.661	6,6
FR	1.450	5,8
DE	1.303	5,2
LU	1.041	4,2
AT	1.000	4,0
PL	963	3,9
EE	927	3,7
LT	927	3,7
EL	908	3,6
PT	881	3,5
LV	847	3,4
CZ	831	3,3
HU	756	3,0
ES	740	3,0
SI	707	2,8
IT	645	2,6
SK	606	2,4
CY	599	2,4
Candidate countries		
BG	257	1,0
RO	150	0,6
EU	**550**	**2,2**

Etilo alkoholiui ir spiritui taikomi akcizo tarifai (2004 5 1)

C PRIEDAS

Valstybių narių taikomi akcizo tarifai už hl/alkoholio laipsnį (EUR)(1/5/2004)

Member State	Beer	Still wine (at 12% vol.)	Sparkling wine (at 12% vol.)	intermediate products (at 18% vol.)	Spirits
BE	4,28	3,92	13,42	5,51	16,61
DK	9,31	7,92	11,83	7,89	20,20
DE	1,98	0	11,33	8,50	13,03
EL	2,83	0	0	2,50	9,08
ES	2,03	0	0	2,75	7,40
FR	2,60	0,28	0,70	11,89	14,50
IE	19,87	22,75	45,50	22,01	39,25
IT	3,48	0	0	2,75	6,45
LU	1,98	0	0	3,72	10,41
NL	5,02	4,92	16,75	5,70	17,75
AT	5,20	0	12,00	4,06	10,00
PT	3,04	0	0	2,85	8,81
FI	19,45	17,66	17,66	23,56	28,25
SE	16,18	20,25	20,25	27,61	55,19
UK	17,89	19,33	26,08	16,66	27,76
CY	4,79	0,00	0,00	2,50	5,99
CZ	1,88	0,00	6,12	4,08	8,31
EE	3,52	5,54	5,54	5,68	9,27
HU	4,14	0,26	2,99	2,89	7,56
LT	2,03	3,63	3,63	3,70	9,27
LV	1,88	3,85	3,85	5,99	8,47
MT	1,87	0,00	0,00	2,59	23,32
PL	3,75	2,48	2,48	3,32	9,63
SI	6,98	0,00	0,00	3,54	7,07
SK	3,03	0,00	4,85	3,23	6,06

Valstybių narių taikomi akcizo tarifaiuž hl/alkoholio laipsnį (EUR) (2004 5 1)

